

**ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
DAMASO RUIZ-JARABO COLOMER**

της 11ης Ιανουαρίου 2001¹

I — Εισαγωγή

1. Ασκώντας τις αναιρέσεις C-449/98 P και C-450/98 P, η *International Express Carriers Conference* (στο εξής: *IECC*) ζητεί την εξαφάνιση δύο αποφάσεων που εξέδωσε το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (τρίτο πενταμελές τμήμα) στις 16 Σεπτεμβρίου 1998 επί της υποθέσεως T-110/95² και των συνεκδικασθεισών υποθέσεων T-133/95 και T-204/95³ αντίστοιχα.

Με την πρώτη απόφαση, το Πρωτοδικείο απέρριψε την προσφυγή ακυρώσεως που άσκησε η *IECC* κατά της αποφάσεως της Επιτροπής, της 17ης Φεβρουαρίου 1995, να μη δώσει συνέχεια σε καταγγελία αφορώσα συμφωνία περί καθορισμού του ύψους των εφαρμοστέων, μεταξύ διαφόρων δημοσίων επιχειρηματιών παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών, καταληκτικών τελών.

Με τη δεύτερη απόφαση, το Πρωτοδικείο απέρριψε τα αιτήματα περί ακυρώσεως που

διατύπωσε η *IECC* κατά των αποφάσεων της Επιτροπής, της 6ης Απριλίου και της 14ης Αυγούστου 1995, να μη κινήσει διαδικασία κατά των φερομένων ως στρεφόμενων κατά του ανταγωνισμού πρακτικών των ως άνω επιχειρηματιών σχετικά με διάφορες μορφές αναταχυδρομήσεως.

Η ομοιότητα των πραγματικών περιστατικών των δύο αυτών υποθέσεων, καθώς και, σε μικρότερο βαθμό, των νομικών ζητημάτων που αυτές εγείρουν, με ώθησαν στην υποβολή ενιαίου κειμένου προτάσεων.

II — Το ιστορικό της διαφοράς

2. Τα πραγματικά περιστατικά της διαφοράς, όπως προκύπτουν από τις αναιρεσιβαλλόμενες αποφάσεις, έχουν ως εξής:

A — Η International Express Carriers Conference και η αναταχυδρόμηση

3. Η *IECC* είναι οργάνωση εκπροσωπούσα τα συμφέροντα ορισμένων επιχειρήσεων που

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η ισπανική.

2 — *IECC* κατά Επιτροπής (Συλλογή 1998, σ. II-3605).

3 — *IECC* κατά Επιτροπής (Συλλογή 1998, σ. II-3645).

παρέχουν υπηρεσίες κατεπείγοντος ταχυδρομείου. Τα μέλη της παρέχουν, μεταξύ άλλων, τις καλούμενες υπηρεσίες «αναταχυδρομίσεως», συνιστάμενες στη μεταφορά ταχυδρομικού υλικού προελεύσεως μιας χώρας Α προς το έδαφος μιας χώρας Β, προκειμένου να κατατεθεί στον εκεί τοπικό δημόσιο ταχυδρομικό φορέα για να προωθηθεί τελικώς από αυτόν στο έδαφος του ή προς τη χώρα Α ή τη χώρα Γ.

οποία το ταχυδρομικό υλικό προελεύσεως μιας χώρας Α μεταφέρεται και εισάγεται από ιδιωτικές εταιρίες στο ταχυδρομικό σύστημα μιας χώρας Β, προκειμένου να μεταφερθεί εκ νέου μέσω του κλασικού διεθνούς ταχυδρομικού συστήματος προς τη χώρα Α, στην οποία κατοικεί ο τελικός παραλήπτης του σχετικού ταχυδρομικού υλικού.

4. Διακρίνονται συνήθως τρεις κατηγορίες υπηρεσιών αναταχυδρομίσεως:

— η «αναταχυδρόμηση ΑΒΓ», η οποία αντιστοιχεί στην περίπτωση κατά την οποία το ταχυδρομικό υλικό προελεύσεως μιας χώρας Α μεταφέρεται και εισάγεται από ιδιωτικές εταιρίες στο ταχυδρομικό σύστημα μιας χώρας Β, προκειμένου να διακινηθεί μέσω του κλασικού διεθνούς ταχυδρομικού συστήματος προς μία χώρα Γ, στην οποία κατοικεί ο τελικός παραλήπτης του σχετικού ταχυδρομικού υλικού·

— η «αναταχυδρόμηση ΑΒΒ», η οποία αντιστοιχεί στην περίπτωση κατά την οποία το ταχυδρομικό υλικό προελεύσεως μιας χώρας Α μεταφέρεται και εισάγεται από ιδιωτικές εταιρίες στο ταχυδρομικό σύστημα μιας χώρας Β, προκειμένου να διακινηθεί προς τον τελικό παραλήπτη του ταχυδρομικού υλικού, ο οποίος κατοικεί στην ίδια αυτή χώρα Β·

— η «αναταχυδρόμηση ΑΒΑ», η οποία αντιστοιχεί στην περίπτωση κατά την

5. Στους τρεις αυτούς τύπους αναταχυδρομίσεως πρέπει να προστεθεί η καλούμενη «άυλη αναταχυδρόμηση». Ο εν λόγω τύπος αναταχυδρομίσεως αντιστοιχεί στην περίπτωση κατά την οποία πληροφοριακά στοιχεία προελεύσεως μιας χώρας Α μεταβιβάζονται ηλεκτρονικώς σε μια χώρα Β, όπου τυπώνονται, ως έχουν ή κατόπιν μετατροπής, σε χαρτί και, στη συνέχεια, μεταφέρονται και εισάγονται στο ταχυδρομικό σύστημα της χώρας Β ή μιας χώρας Γ, προκειμένου να διακινηθούν μέσω του κλασικού διεθνούς ταχυδρομικού συστήματος προς μια χώρα Α, Β ή Γ, στην οποία κατοικεί ο τελικός παραλήπτης του σχετικού ταχυδρομικού υλικού.

Β — Τα καταληκτικά τέλη και η Σύμβαση της Παγκόσμιας Ταχυδρομικής Ενώσεως

6. Η Σύμβαση της Παγκόσμιας Ταχυδρομικής Ενώσεως (στο εξής: ΠΤΕ), η οποία συνήφθη στις 10 Ιουλίου 1964 στο πλαίσιο του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών, σύμβαση στην οποία προσχώρησαν όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, συνιστά το πλαίσιο των σχέσεων μεταξύ των ταχυδρομικών υπηρεσιών όλου του κόσμου. Στο πλαίσιο ακριβώς αυτό συστήθηκε η Ευρωπαϊκή Συνδιάσκεψη των Διοικήσεων Ταχυδρομείων και Τηλεπικοινωνιών

(Conférence européenne des administrations des postes et télécommunications, στο εξής: CEPT), στην οποία ανήκουν όλες οι ευρωπαϊκές ταχυδρομικές υπηρεσίες τις οποίες αφορά η καταγγελία της προσφεύγουσας.

7. Στα ταχυδρομικά συστήματα, η διαλογή του «εισερχομένου» ταχυδρομείου και η διανομή του στους τελικούς παραλήπτες συνεπάγονται σημαντικές δαπάνες για τους δημόσιους ταχυδρομικούς φορείς (ΔΤΦ). Για τον λόγο αυτό, τα μέλη της ΠΤΕ υιοθέτησαν το 1969 ένα σύστημα σταθερού συντελεστή προς συμψηφισμό ανάλογα με τον τύπο της αλληλογραφίας, επονομαζόμενο «καταληκτικά τέλη», αναιρώντας έτσι μία αρχή που ίσχυε από της ιδρύσεως της ΠΤΕ, δυνάμει της οποίας κάθε ΔΤΦ αναλάμβανε τις σχετικές με τη διαλογή και τη διανομή του εισερχομένου ταχυδρομείου δαπάνες χωρίς να τις χρεώνει στους ΔΤΦ των χωρών προελεύσεως του ταχυδρομείου. Η οικονομική αξία της υπηρεσίας διανομής που παρέχουν οι διάφορες ταχυδρομικές υπηρεσίες, η διάρθρωση των δαπανών των υπηρεσιών αυτών και τα έξοδα που χρεώνονται στους πελάτες ήταν δυνατόν να διαφέρουν ουσιαδώς μεταξύ τους⁴. Η διαφορά μεταξύ των επιβαλλομένων για την αποστολή του εθνικού και του διεθνούς ταχυδρομείου τιμών εντός των διαφόρων κρατών μελών και η σημασία του επιπέδου των «καταληκτικών τελών» σε σχέση με τις εν λόγω διαφορετικές τιμές που ισχύουν σε εθνικό επίπεδο συνιστούν καθοριστικά στοιχεία όσον αφορά την αιτία του φαινομένου της αναταχυδρομώσεως. Οι φορείς της αναταχυδρομώσεως αποβλέπουν, πράγματι, μεταξύ άλλων, στην άντληση οφέλους από τις εν

λόγω διαφορές τιμής προτείνοντας στις εμπορικές εταιρίες να μεταφέρουν το ταχυδρομείο τους προς τους ΔΤΦ που προσφέρουν την καλύτερη σχέση ποιότητας/τιμών προς ορισμένο προορισμό.

8. Το άρθρο 23 της συμβάσεως ΠΤΕ του 1984, νυν άρθρο 25 της συμβάσεως ΠΤΕ του 1989, προβλέπει:

«1. Ουδεμία χώρα μέλος δεσμεύεται να προωθήσει ή να παραδώσει στον παραλήπτη αντικείμενα επιστολικού ταχυδρομείου, τα οποία ταχυδρομούν ή αναθέτουν προς ταχυδρόμηση σε ξένη χώρα αποστολές εγκατεστημένοι στην επικράτεια της πρώτης με στόχο να επωφεληθούν από τα χαμηλότερα τέλη που ισχύουν εκεί. Το ίδιο ισχύει για τα αντικείμενα που ταχυδρομούνται σε μεγάλες ποσότητες, ανεξάρτητα από το αν οι ταχυδρομήσεις αυτές γίνονται αποσκοπώντας σε όφελος από χαμηλότερα τέλη.

2. Η παράγραφος 1 ισχύει αδιακρίτως τόσο για αλληλογραφία που έχει ετοιμαστεί στη χώρα κατοικίας του αποστολέα και που μεταφέρεται στη συνέχεια πέραν των συνόρων, όσο και για αλληλογραφία που έχει ετοιμαστεί σε ξένη χώρα.

3. Η ενδιαφερόμενη διοικητική υπηρεσία δικαιούται είτε να επιστρέψει τα αντικείμενα στον τόπο προελεύσεως είτε να τα επιβαρύνει με τα εσωτερικά τέλη της. Αν ο αποστολέας αρνηθεί να καταβάλει τα ως άνω τέλη, η ως άνω υπηρεσία μπορεί να διαθέσει τα αποσπελλόμενα αντικείμενα σύμφωνα με την εσωτερική νομοθεσία της.

4 — Είναρ παράδοξες οι τιμές στις οποίες αναφέρεται ο Alejo Carpentier στο βιβλίο του *El siglo de las luces* υπέροχη αλληγορική εξιστόρηση της γαλλικής επανάστασης στις Αντίλλες, γράφοντας ότι: «χαμηλοπετούν πάνω από τα πεδία του ολέθρου οι τακάπταροι απομακρυσμένοι υπάλληλοι [...] που, με αντάλλαγμα την αποστολή ενός γράμματος, [...] άρπαξαν δαχτυλίδια γάμου, κοσμήματα, οικογενειακά περιδέματα — οποιοδήποτε προσωπικό αντικείμενο στο έπακρο αγαπητό ως σαινίδα σωτηρίας για την επιβεβαίωση ενός λόγου υπάρξεως» (εκδόσεις Seix Barral, Βαρκελώνης, 4η ανατύπωση, 1990, σ. 234).

4. Ουδεμία χώρα μέλος δεσμεύεται να αποδέχεται, να προωθεί ή να διανέμει στους παραλήπτες τους αποστελλόμενα αντικείμενα επιστολικού ταχυδρομείου, τα οποία οι αποστολείς ταχυδρομούν ή αναθέτουν προς ταχυδρόμηση σε μεγάλες ποσότητες σε άλλη χώρα από τη χώρα κατοικίας τους. Οι ενδιαφερόμενες διοικητικές υπηρεσίες έχουν το δικαίωμα να επιστρέφουν τα ως άνω αποστελλόμενα αντικείμενα στον τόπο προελεύσεώς τους ή να τα επιστρέφουν στους αποστολείς χωρίς επανακαταβολή του καταβεβλημένου τέλους.»

Γ — Η καταγγελία της IECC και η συμφωνία CEPT του 1987

9. Στις 13 Ιουλίου 1988, η IECC υπέβαλε καταγγελία στην Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτου κανονισμού εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης⁵ (στο εξής: κανονισμός 17). Κατ' ουσίαν, η καταγγέλλουσα ισχυρίστηκε, πρώτον, ότι ορισμένοι ΔΤΦ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και τρίτων χωρών είχαν συνάψει τον Οκτώβριο του 1987, στη Βέρνη, συμφωνία καθορισμού των τιμών αφορώσα τα καταληκτικά τέλη (στο εξής: συμφωνία CEPT) και, δεύτερον, ότι ορισμένοι ΔΤΦ προσπάθησαν να εφαρμόσουν μια συμφωνία κατανομής των αγορών, στηριζόμενη στο άρθρο 23 της Συμβάσεως της ΠΤΕ, για να αρνηθούν τη διανομή του ταχυδρομικού υλικού που ταχυδρομήθηκε

από πελάτη σε ΔΤΦ χώρας άλλης από εκείνη στην οποία κατοικεί.

10. Στο τμήμα της καταγγελίας της σχετικά με τη συμφωνία CEPT, η IECC εξέθεσε, ακριβέστερα, ότι, τον Απρίλιο του 1987, μεγάλος αριθμός ΔΤΦ της Κοινότητας εξέτασε, στο πλαίσιο συσκέψεως στο Ηνωμένο Βασίλειο, τη σκοπιμότητα της υιοθέτησεως κοινής πολιτικής για την αντιμετώπιση του ανταγωνισμού εκ μέρους των ιδιωτικών εταιριών οι οποίες προσέφεραν υπηρεσίες αναταχυδρομήσεως. Μια ομάδα εργασίας που συγκροτήθηκε στο πλαίσιο της CEPT πρότεινε μεταγενέστερα, κατ' ουσίαν, αύξηση των καταληκτικών τελών, την έκδοση κοινού κώδικα συμπεριφοράς, καθώς και τη βελτίωση της υπηρεσίας που παρέχεται στην πελατεία. Τον Οκτώβριο του 1987, η εν λόγω ομάδα εργασίας υιοθέτησε, επομένως, νέα συμφωνία σχετικά με τα καταληκτικά τέλη, τη συμφωνία CEPT, η οποία πρότεινε νέο σταθερό συντελεστή, στην πραγματικότητα ανώτερο του προηγούμενου.

11. Επίσης, δεν αμφισβητείται ότι, στις 17 Ιανουαρίου 1995, δεκατέσσερις ΔΤΦ, εκ των οποίων δώδεκα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, υπέγραψαν, προκειμένου να αντικαταστήσουν τη συμφωνία CEPT του 1987, προκαταρκτική συμφωνία περί των καταληκτικών τελών. Η συμφωνία αυτή, επονομαζόμενη συμφωνία REIMS (σύστημα αμοιβής για τις παραδόσεις του διασυνδριακού ταχυδρομείου μεταξύ δημοσίων φορέων εκμεταλλεύσεως των ταχυδρομικών υπηρεσιών που υποχρεούνται να διασφαλίσουν καθολική υπηρεσία), προβλέπει, κατ' ουσίαν, ένα σύστημα στο πλαίσιο του οποίου η ταχυδρομική υπηρεσία του κράτους παραλαβής θα εφαρμόζει στην ταχυδρομική υπηρεσία του κράτους αποστολής σταθερό συντελεστή του εσωτερικού της τιμολογίου για κάθε ταχυδρομείο που παραλαμβάνει. Το τελικό κείμενο της συμφωνίας αυτής υπο-

5 — ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25.

γράφηκε στις 13 Δεκεμβρίου 1995 και κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή στις 19 Ιανουαρίου 1996⁶.

Δ — Η διαδικασία της καταγγελίας

12. Το πρώτο σκέλος της καταγγελίας της IECC αφορούσε την εφαρμογή του άρθρου 85 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 81 ΕΚ) επί της συμφωνίας CEPT.

13. Με το δεύτερο σκέλος της καταγγελίας της, η IECC προσήψε σε ορισμένους δημόσιους φορείς παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών ότι εφήρμοζαν σύστημα με σκοπό την κατανομή των εθνικών ταχυδρομικών αγορών βάσει του άρθρου 23 της Συμβάσεως ΠΤΕ. Η IECC ισχυρίστηκε ότι ο βρετανικός, γερμανικός και ο γαλλικός φορέας (στο εξής, αντίστοιχα, Post Office, Deutsche Post και La Poste) επιχειρήσαν, περαιτέρω, να αποτρέψουν εμπορικές εταιρίες να κάνουν χρήση των υπηρεσιών ιδιωτικών φορέων εκμεταλλεύσεως της αναταχυδρομίσεως, όπως τα μέλη της IECC, ή αποπειράθηκαν να αποτρέψουν άλλους δημόσιους φορείς παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών να συνεργάζονται με τους εν λόγω ιδιωτικούς φορείς, όπως προκύπτει, μεταξύ άλλων, από έγγραφο που απηύθυνε τον Ιανουάριο του 1987 το Post Office σε διάφορους δημόσιους φορείς, μεταξύ των οποίων καταλέγεται και ένας της Κοινότητας.

14. Ομοίως, η IECC ισχυρίστηκε ότι, την άνοιξη του 1988, η Deutsche Post αποπειράθηκε να αποθαρρύνει την αναταχυδρομίση, υπενθυμίζοντας στους Γερμανούς χρήστες της ως άνω υπηρεσίας την ύπαρξη του άρθρου 23 της Συμβάσεως ΠΤΕ και μη προωθώντας ή επαναστέλλοντας το «εισερχόμενο» διεθνές ταχυδρομείο, οι αποδέκτες του οποίου ήσαν εγκατεστημένοι στη Γερμανία.

15. Οι απαριθμούμενοι στην καταγγελία της IECC δημόσιοι φορείς παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών υπέβαλαν τις απαντήσεις τους στις ερωτήσεις της Επιτροπής τον Νοέμβριο του 1988. Κατά τη διάρκεια του διαστήματος μεταξύ Ιουνίου 1989 και Φεβρουαρίου 1991, αντηλλάγη ογκώδης αλληλογραφία μεταξύ, αφενός, της IECC και, αφετέρου, διαφόρων υπαλλήλων της Γενικής Διευθύνσεως (ΓΔ IV) Ανταγωνισμού, καθώς και των γραφείων των μελών της Επιτροπής Bangemann και Brittan.

16. Η Επιτροπή πληροφόρησε στις 18 Απριλίου 1991 την IECC ότι «είχε αποφασίσει να κινήσει διαδικασία δυνάμει των διατάξεων του κανονισμού 17 [...] βάσει των άρθρων 85, παράγραφος 1, και 86 της Συνθήκης ΕΚ».

17. Η Επιτροπή πληροφόρησε στις 7 Απριλίου 1993 την IECC ότι είχε εκδώσει ανακοίνωση των αιτιάσεων που επρόκειτο να κοινοποιηθεί στους οικείους δημόσιους φορείς παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών.

6 — ΕΕ 1996, C 42, σ. 7.

18. Στις 13 Ιουλίου 1994 η Επιτροπή απή-
θυνε έγγραφο στην ΙΕCC, εκφράζοντας την
ανησυχία της ενόψει του «αυξανόμενου
αριθμού περιστατικών, στα πλαίσια των
οποίων το υλικό ταχυδρομείο που εκκινούσε
από τις Κάτω Χώρες για παράδειγμα προ-
κειμένου να αποσταλεί σε Γερμανούς πελά-
τες δεν προωθείται και αναγνωρίζεται από
την ταχυδρομική υπηρεσία της [Deutsche
Post] [...] ως “άυλη αναταχυδρόμηση ABA”
[...].»

την πρόθεση να θέσει τέρμα σε παρόμοιες
καταχρήσεις».

21. Η ΙΕCC κοινοποίησε στις 23 Νοεμβρίου
1994 τις παρατηρήσεις της επί του ως άνω
εγγράφου της Επιτροπής, την οποία κάλεσε
παράλληλα να λάβει θέση επί της καταγγε-
λίας της. Ζήτησε επίσης να της επιτραπεί η
πρόσβαση στον φάκελο.

19. Η ΙΕCC κάλεσε την Επιτροπή στις
26 Ιουλίου 1994, κατ' εφαρμογή του
άρθρου 175 της Συνθήκης ΕΚ (νυν
άρθρου 232 ΕΚ), να της απευθύνει επι-
στολή, σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονι-
σμού 99/63/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 25ης Ι-
ουλίου 1963, περί των ακροάσεων που
προβλέπονται στο άρθρο 19, παράγραφοι 1
και 2, του κανονισμού 17 του Συμβουλίου⁷,
σε περίπτωση κατά την οποία θα έκρινε ότι
δεν ήταν αναγκαία η έκδοση αποφάσεως
περί απαγορεύσεως έναντι των δημοσίων
φορέων παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών.

*Ε — Η απόφαση της 17ης Φεβρουαρίου
1995*

20. Η Επιτροπή γνωστοποίησε στις 23 Σε-
πτεμβρίου 1994 στην ΙΕCC την πρόθεσή της
να απορρίψει το σκέλος της καταγγελίας της
που αφορούσε την εφαρμογή του άρθρου 85
της Συνθήκης επί της συμφωνίας CΕΡΤ και
την κάλεσε να υποβάλει τις παρατηρήσεις
της σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανο-
νισμού 99/63. Όσον αφορά τη μη προώθηση
της άυλης αναταχυδρομίσεως ABA, η Επι-
τροπή διευκρίνισε ότι «εκτιμά ότι η συμπε-
ριφορά αυτή είναι πολύ σοβαρή και ότι έχει

22. Στις 15 Φεβρουαρίου 1995, εκτιμώντας
ότι η Επιτροπή δεν είχε προσδιορίσει τη θέση
της κατά την έννοια του άρθρου 175 της
Συνθήκης, η ΙΕCC άσκησε προσφυγή κατά
παραλείψεως, η οποία πρωτοκολλήθηκε υπό
τον αριθμό T-28/95. Δύο ημέρες αργότερα,
ήτοι στις 17 Φεβρουαρίου 1995, η Επιτροπή
απέστειλε στην ΙΕCC την οριστική απόφασή
της περί απορρίψεως της καταγγελίας σχε-
τικά με την εφαρμογή του άρθρου 85 της
Συνθήκης επί της συμφωνίας CΕΡΤ, η οποία
αποτελέσε αντικείμενο προσφυγής ακυρώ-
σεως, πρωτοκολληθείσας υπό τον αριθμό
T-110/95, και η οποία αποτελεί αντικείμενο
της αιτήσεως αναρρέσεως πρωτοκολληθεί-
σας υπό τον αριθμό C-449/98 P (στο εξής:
απόφαση της 17ης Φεβρουαρίου 1995).

⁷ — ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 37.

23. Με την απόφαση της 17ης Φεβρουαρίου 1995, η Επιτροπή διευκρίνισε:

«5. [...] Η κύρια αντίρρησή μας για το σύστημα των καταληκτικών τελών που καθιερώνει η συμφωνία CEPT του 1987 ήταν ότι το σύστημα αυτό δεν στηριζόταν στις δαπάνες που επιβάρυναν τις ταχυδρομικές υπηρεσίες για τη διεκπεραίωση του εισερχομένου διεθνούς ταχυδρομείου [...]. Κατά συνέπεια, με την ανακοίνωση των αιτιάσεων υπογραμμίστηκε ότι τα τιμολόγια που εισέπρατταν οι ταχυδρομικές υπηρεσίες για τη διεκπεραίωση του εισερχομένου διεθνούς ταχυδρομείου έπρεπε να στηρίζονται στις δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκαν οι υπηρεσίες αυτές.

6. Η Επιτροπή δέχθηκε ότι ήταν ενδεχομένως δύσκολο να υπολογισθούν οι εν λόγω δαπάνες επακριβώς και δήλωσε ότι ήταν δυνατόν να θεωρηθεί ότι τα εγγώρια τιμολόγια παρείχαν επαρκείς ενδείξεις συναφώς [...].

[...]

8. [...] Η Επιτροπή ενημερώθηκε για τα στάδια της διαδικασίας που κατέληξαν στο προταθέν σύστημα REIMS. Στις 17 Ιανουαρίου 1995, δεκατέσσερις ΔΤΦ [...] υπέγραψαν προκαταρκτική συμφωνία επί των καταληκτικών τελών, με την προοπτική εφαρμογής από 1ης Ιανουαρίου 1996. Κατά τα πληροφοριακά στοιχεία που παρέσχε ανεπισημώς η International Post Corporation, η προσφάτως υπογραφέισα προκαταρκτική συμφωνία προβλέπει σύστημα κατά το οποίο ο ΔΤΦ του κράτους παραλαβής χρεώνει με ένα σταθερό ποσοστό του εσωτερικού του τιμολογίου για κάθε ταχυδρομικό αντικείμενο

που παραλαμβάνεται τον ΔΤΦ του κράτους αποστολής.

9. Η Επιτροπή σημειώνει, επομένως, ότι οι ΔΤΦ καταβάλλουν έντονες προσπάθειες για την εκπόνηση συστήματος νέων τιμολογίων και θεωρεί στο στάδιο αυτό ότι οι συμβαλλόμενοι προσπαθούν να λάβουν υπόψη τις ανησυχίες της Επιτροπής όσον αφορά το δίκαιο του ανταγωνισμού, τις οποίες συμμερίζεστε με την καταγγελία σας σχετικά με το προηγούμενο σύστημα. Δεν είναι καθόλου πιθανό ότι η συνέχιση της διαδικασίας παραβάσεως σχετικά με το σύστημα CEPT του 1987, το οποίο σύντομα δεν θα ισχύει πλέον, θα κατέληγε σε ευνοϊκότερο για τους πελάτες σας αποτέλεσμα. Πράγματι, το πιθανό αποτέλεσμα μιας αποφάσεως περί απαγορεύσεως θα ήταν απλώς η επιβράδυνση της ριζικής μεταρρυθμίσεως και αναδιαρθρώσεως του συστήματος καταληκτικών τελών που βρίσκονται σε εξέλιξη, ενώ το τροποποιημένο σύστημα επρόκειτο να τεθεί σε εφαρμογή στο εγγύς μέλλον. Υπό το φως της αποφάσεως που εκδόθηκε [...] στην υπόθεση [T-24/90, Automec κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-2223], η Επιτροπή φρονεί ότι δεν θα ήταν σύμφωνη προς το κοινοτικό συμφέρον η διάθεση των περιορισμένων πόρων της στην προσπάθεια αντιμετώπισης, στο παρόν στάδιο, της πτυχής της καταγγελίας που αφορά τα καταληκτικά τέλη διά της εκδόσεως αποφάσεως περί απαγορεύσεως.

[...]

12. [...] Το σύστημα REIMS φαίνεται εντούτοις να παρέχει, τουλάχιστον για μία μεταβατική περίοδο, εναλλακτικές λύσεις

στις προηγούμενες περιοριστικές ρήτρες, οι οποίες προκαλούσαν ανησυχίες στην Επιτροπή. Το σύστημα REIMS διασφαλίζει, μεταξύ άλλων, παρά τις ενδεχόμενες ατέλειες, τη σύνδεση μεταξύ των καταληκτικών τελών και της δομής των εγχωρίων τιμολογίων [...].

ρήσεις της επί του εγγράφου αυτού. Παρατηρεί, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«Εξ όσων γνωρίζει η IECC, όλες οι περιπτώσεις περιορισμών στις οποίες αναφέρθηκε αποτελούσαν εφαρμογές του άρθρου 23, παράγραφος 4, της Συμβάσεως της Παγκόσμιας Ταχυδρομικής Ενώσεως κατά της αναταχυδρομίσεως ΑΒΓ. Δεδομένου ότι το από 17 Φεβρουαρίου έγγραφό σας δεν αναφέρεται στους περιορισμούς της αναταχυδρομίσεως ΑΒΓ, η IECC αδυνατεί να θεωρήσει ότι πρόκειται για πρόσφορο λόγο απορρίψεως της καταγγελίας της.»

13. Αναμφιβόλως η Επιτροπή θα εξετάσει εμπειριστικώς το μελλοντικό σύστημα REIMS και την εφαρμογή του σε σχέση με τους κανόνες του ανταγωνισμού. Θα εξετάσει, μεταξύ άλλων, το ζήτημα του κοινοτικού συμφέροντος, τόσον όσον αφορά την ουσία των μεταρρυθμίσεων όσον και τον ρυθμό της θέσεώς τους σε εφαρμογή [...].

26. Η Επιτροπή απηύθυνε στις 6 Απριλίου 1995 στην IECC απόφαση σχετικά με το δεύτερο σκέλος της καταγγελίας της, η οποία αποτέλεσε αντικείμενο της προσφυγής ακυρώσεως T-133/95, η οποία ενώθηκε με την προσφυγή T-204/95, και αποτελεί αντικείμενο της παρούσας αιτήσεως αναιρέσεως, πρωτοκολληθείσας υπό τον αριθμό C-450/98 P (στος εξής: απόφαση της 6ης Απριλίου 1995), με την οποία διευκρινίστηκε ειδικότερα:

Z — Η απόφαση της 6ης Απριλίου 1995

24. Η Επιτροπή απηύθυνε στις 17 Φεβρουαρίου 1995 στην IECC, ειδικότερα, έγγραφο, δυνάμει του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63, με το οποίο την ενημέρωσε ως προς τους λόγους για τους οποίους αδυνατούσε να κάνει δεκτό το αίτημά της σχετικά με τη μη προώθηση του ταχυδρομείου βάσει του άρθρου 23 της Συμβάσεως ΠΤΕ.

«4. Οι παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν στη συνέχεια από τον δικαιηγό σας [...], στις 22 Φεβρουαρίου 1995, δεν περιλαμβάνουν κανένα επιχειρήμα, για τους λόγους που εκτίθενται κατωτέρω, ικανό να δικαιολογήσει την αλλαγή στάσεως της Επιτροπής. Το παρόν έγγραφο σκοπεύει να σας ενημερώσει για την οριστική απόφαση της Επιτροπής όσον αφορά τους ισχυρισμούς που περιλαμβάνονται στην καταγγελία σας σχετικά με τη μη προώθηση ταχυδρομείου βάσει του άρθρου [23] της συμβάσεως της ΠΤΕ.

25. Η IECC κοινοποίησε στις 22 Φεβρουαρίου 1995 στην Επιτροπή τις παρατη-

5. Συνοπτικώς, το έγγραφο που σας απηύθυνε η Επιτροπή στις 17 Φεβρουαρίου 1995, κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63, όρισε τέσσερις κατηγορίες ταχυδρομικών αντικειμένων που δεν προωθήθηκαν βάσει της Συμβάσεως της ΠΤΕ, ήτοι την υλική αναταχυδρόμηση ABA εμπορικού χαρακτήρα, την υλική αναταχυδρόμηση ABA μη εμπορικού ή ιδιωτικού χαρακτήρα, την καλούμενη “άυλη” αναταχυδρόμηση ABA [...] και το σύνηθες διασυνοριακό ταχυδρομείο [...].

6. Όσον αφορά την υλική αναταχυδρόμηση ABA εμπορικού χαρακτήρα, η Επιτροπή φρονεί ότι, στο μέτρο που η συλλογή του ταχυδρομείου για εμπορικούς σκοπούς από κατοίκους της χώρας B προκειμένου να αναταχυδρομηθεί εντός της χώρας A με τελικό προορισμό τη χώρα B συνιστά καταστράγγιση του εθνικού μονοπωλίου εσωτερικής διανομής του ταχυδρομείου, μονοπωλίου προβλεπόμενου από τη νομοθεσία της χώρας B, η μη προώθηση του ταχυδρομείου αυτού κατά την επιστροφή του εντός της χώρας B μπορεί να θεωρηθεί ως νόμιμη πράξη υπό τις παρούσες συνθήκες και δεν συνιστά, επομένως, καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσεως υπό την έννοια του άρθρου 86 της Συνθήκης ΕΚ. [...] Η Επιτροπή [...] επισήμανε ειδικά ότι η καταστράγγιση αυτή του εθνικού μονοπωλίου “κατέστη επικερδής λόγω των μη εναρμονισμένων επί του παρόντος επιπέδων των καταληκτικών εξόδων” και ότι για τον λόγο ακριβώς αυτόν είναι δυνατόν να δικαιολογηθεί η παροχή ορισμένης προστασίας στο στάδιο αυτό [...].

7. Ως προς τη μη προώθηση της υλικής αναταχυδρομώσεως τύπου ABA μη εμπορικού χαρακτήρα, της καλούμενης “άυλης” αναταχυδρομώσεως και του διασυνοριακού

ταχυδρομείου, η Επιτροπή φρονεί ότι, εφόσον τα μέλη της IECC δεν εμπλέκονται στις δραστηριότητες που αφορούν αυτόν τον τύπο ταχυδρομείου, δεν τίγονται ως προς τις εμπορικές τους δραστηριότητες από τη μη προώθηση του ταχυδρομείου αυτού και δεν έχουν, επομένως, κανένα έννομο συμφέρον, υπό την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 17, να υποβάλουν στην Επιτροπή καταγγελία για παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού.

[...] Κατά την Επιτροπή [...], η καλούμενη “άυλη” αναταχυδρόμηση διενεργείται κατά το ακόλουθο σχήμα: μια πολυεθνική εταιρεία, για παράδειγμα μια τράπεζα, [...] δημιουργεί κεντρική υποδομή εκτυπώσεως και αποστολής εντός ορισμένου κράτους μέλους A· αποστέλλονται ηλεκτρονικώς πληροφοριακά στοιχεία, προελεύσεως όλων των θυγατρικών και υποκαταστημάτων της τράπεζας, με προορισμό την κεντρική υπηρεσία, όπου τα εν λόγω πληροφοριακά στοιχεία μετατρέπονται σε υλικό ταχυδρομείο, υπό τη μορφή, για παράδειγμα, αποκομιμάτων τραπεζικού λογαριασμού, τα οποία ετοιμάζονται στη συνέχεια για την καταβολή του σχετικού ταχυδρομικού τέλους και την ταχυδρόμηση στον τοπικό ταχυδρομικό φορέα [...].

[...] Φρονούμε ότι δεν υπάρχει κανένα στοιχείο από το οποίο να προκύπτει πώς τα μέλη της IECC θα μπορούσαν να εμπλακούν στον εν λόγω τύπο διακανονισμού [...].

8. Ενόψει των προηγουμένων σκέψεων, σας πληροφορώ ότι η από 13 Ιουλίου 1988 αίτησή σας, σπηριζόμενη στο άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 17/62, καθόσον αφορά τη μη προώθηση της υλικής ανατα-

χυδρομώσεως τύπου ΑΒΑ εμπορικού χαρακτήρα, της υλικής αναταχυδρομώσεως τύπου ΑΒΑ μη εμπορικού χαρακτήρα, της “άυλης” αναταχυδρομώσεως και του συνήθους διασυνοριακού ταχυδρομείου, απορρίπτεται.»

προώθηση της υλικής αναταχυδρομώσεως τύπου ΑΒΑ εμπορικού χαρακτήρα, της υλικής αναταχυδρομώσεως τύπου ΑΒΑ μη εμπορικού χαρακτήρα, της “άυλης” αναταχυδρομώσεως και του συνήθους διασυνοριακού ταχυδρομείου, είχε απορριφθεί [...].

Η — Η απόφαση της 14ης Αυγούστου 1995

27. Η Επιτροπή απηύθυνε στις 12 Απριλίου 1995 στην ΙΕCC έγγραφο, δυνάμει του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63, σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού επί της μη προωθήσεως της αναταχυδρομώσεως του τύπου ΑΒΓ. Η ΙΕCC απάντησε στο έγγραφο αυτό στις 9 Ιουνίου 1995.

(B) Μη προώθηση της αναταχυδρομώσεως τύπου ΑΒΓ

28. Στις 14 Αυγούστου 1995, η Επιτροπή εξέδωσε οριστική απόφαση σχετικά με τη μη προώθηση εκ μέρους ορισμένων δημοσίων φορέων παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών της αναταχυδρομώσεως του τύπου ΑΒΓ. Η πράξη αυτή αποτέλεσε αντικείμενο της προσφυγής ακυρώσεως T-204/95, η οποία ενώθηκε με την προσφυγή T-133/95, και η οποία εξετάζεται στο πλαίσιο της παρούσας αιτήσεως αναιρέσεως πρωτοκολληθείσας υπό τον αριθμό C-450/98 P (στο εξής: απόφαση της 14ης Αυγούστου 1995). Διευκρινίζεται ειδικότερα:

6. Το από 9 Ιουνίου 1995 έγγραφο [της ΙΕCC] βεβαιώνει ότι i) η Επιτροπή δεν είναι πλέον αρμόδια να λάβει νέα απόφαση επί του ζητήματος αυτού και ότι ii) ακόμη και αν η Επιτροπή ήταν αρμόδια, η απόρριψη του εν λόγω σκέλους της καταγγελίας [...] δεν ήταν ενδεδειγμένη για διαφόρους λόγους.

[...]

11. Στις 21 Απριλίου 1989, το Post Office παρέσχε διαβεβαιώσεις στην Επιτροπή ότι το ίδιο δεν είχε κάνει χρήση των εξουσιών που απορρέουν από το άρθρο 23, παράγραφος 4, της Συμβάσεως της ΙΠΕ, ούτε άλλωστε είχε την πρόθεση να το πράξει στο μέλλον. Ομοίως, ο οργανισμός που ονομαζόταν τότε Bundespost Postdienst πληροφόρησε την Επιτροπή, στις 10 Οκτωβρίου 1989, ότι δεν εφήρμοξε πλέον το άρθρο 23, παράγραφος 4, στην αναταχυδρομική τύπου ΑΒΓ μεταξύ κρατών μελών [...].

«(Α) Μη προώθηση της αναταχυδρομώσεως τύπου ΑΒΑ

3. [...] έχετε λάβει έγγραφο, με ημερομηνία 6 Απριλίου 1995, [...] το οποίο εξέθετε ότι το τμήμα της καταγγελίας σας σχετικά με τη μη

[...]

13. Καίτοι είναι αληθές ότι η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει ρητή απόφαση περί απαγορεύσεως όσον αφορά περιοριστική του ανταγωνισμού συμπεριφορά η οποία δεν επιδεικνύεται πλέον, δεν είναι υποχρεωμένη να το πράξει και αποφασίζει ως προς τη σκοπιμότητα ενός τέτοιου μέτρου ενόψει των ειδικών συνθηκών της υπό κρίση υποθέσεως. Εν προκειμένω, ουδεμία απόδειξη υφίσταται ότι οι δύο ταχυδρομικοί φορείς τους οποίους αφορά η καταγγελία της ΙΕCC του 1988 [...] δεν τήρησαν τη δέσμευση που έλαβαν ως εκ τούτων ανέλαβε έναντι της Επιτροπής το 1989, να μην επικαλείται το άρθρο 23, παράγραφος 4, για την αναταχυδρόμηση τύπου ΑΒΓ [...].

14. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η θέσπιση απλώς και μόνον του άρθρου 23/25 της ΠΤΕ δεν είναι κατ' ανάγκη αντίθετη προς τους κοινοτικούς κανόνες περί ανταγωνισμού: μόνη η χρήση των δυνατοτήτων δράσεως που παρέχει το άρθρο 23/25 μπορεί υπό ορισμένες περιστάσεις — δηλαδή μεταξύ κρατών μελών — να αποτελέσει παράβαση των κανόνων αυτών. [...]

15. Η αίτηση της ΙΕCC με αντικείμενο την επιβολή ανυπακούτων κυρώσεων στις ταχυδρομικές υπηρεσίες προκειμένου να τεματίσουν τις παραβάσεις των κοινοτικών κανόνων του ανταγωνισμού βρίσκεται σε δυσαρμονία με την αδυναμία της ΙΕCC να αποδείξει ότι οι παραβάσεις συνεχίζονται ή ότι υφίσταται πραγματικός κίνδυνος επανλήψεώς τους.

[...]

I - 3888

18. [...] Η La Poste απάντησε στις 24 Οκτωβρίου 1990 επαναλαμβάνοντας ότι θεωρούσε ότι η [...] εφαρμογή του άρθρου 23 της ΠΤΕ ήταν νόμιμη βάσει του δικαίου του ανταγωνισμού. Το περιστατικό αντιμετώπιστηκε στη συνέχεια με την ανακρίση των αιτιάσεων, ενώ η La Poste ενέμεινε στην άποψή της ότι το περιστατικό δεν ήταν ασυμβίβαστο προς το δίκαιο του ανταγωνισμού.

19. Υπό τις περιστάσεις της παρούσας υποθέσεως, ενόψει του μεμονωμένου χαρακτήρα του περιστατικού και ελλείψει αποδείξεως περί ανανέωσης μιας τέτοιας συμπεριφοράς, η Επιτροπή κρίνει ότι δεν είναι ανάγκη να λάβει απόφαση περί απαγορεύσεως σε βάρος της La Poste.»

III — Οι αποφάσεις της 16ης Σεπτεμβρίου 1998

29. Με την απόφαση στην υπόθεση T-110/95, το Πρωτοδικείο απέρριψε το σύνολο των λόγων ακυρώσεως που είχαν προβληθεί και καταδίκασε, συνακόλουθα, την ΙΕCC στα δικαστικά έξοδα.

30. Το Πρωτοδικείο απέρριψε ειδικότερα τους ισχυρισμούς περί καταχρήσεως εξουσίας και ανεπαρκούς αιτιολογήσεως της αποφάσεως της 17ης Φεβρουαρίου 1995, καθώς και το επιχειρήμα ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη κατά την εκτίμηση του «κοινοτικού συμφέροντος» ως κριτηρίου

καθοριστικής σημασίας για τη συνέχιση της εξετάσεως μιας καταγγελίας.

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως: ανακρίβεια ορισμένων διαπιστώσεων του Πρωτοδικείου αφορωσών τα πραγματικά περιστατικά

31. Με την απόφαση που εξέδωσε στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-133/95 και T-204/95, το Πρωτοδικείο ακύρωσε την απόφαση της 6ης Απριλίου 1995 στο μέτρο που αφορά την υλική αναταχυδρομική εμπορικού τύπου ΑΒΑ και απέρριψε την προσφυγή κατά τα λοιπά. Καταδίκασε την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα της υποθέσεως T-133/95 και την προσφεύγουσα στα έξοδα της υποθέσεως T-204/95.

34. Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, η ΙΕCC προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι συνέχισε, στις σκέψεις 62 έως 67 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το κείμενο της προκαταρκτικής συμφωνίας REIMS, της 17ης Ιανουαρίου 1995, με απλό «ενημερωτικό σημειώμα» που είχε απευθύνει στην Επιτροπή τον Ιανουάριο του 1994 η International Post Corporation με αντικείμενο την πρόταση νέου συστήματος αμοιβής της ανταλλαγής διεθνούς ταχυδρομείου μεταξύ δημοσίων φορέων παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών.

32. Προς θεμελίωση της αποφάσεώς του για μερική ακύρωση, το Πρωτοδικείο επικαλέστηκε το γεγονός ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη περί το δικαιο ισχυριζόμενη ότι η μη προώθηση της αναταχυδρομίσεως εμπορικού τύπου ΑΒΑ δεν συνιστούσε κατάχρηση κατά την έννοια του άρθρου 86 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 82 ΕΚ).

35. Πάντοτε κατά την αναιρεσίσειουσα, όπως προκύπτει από την απάντηση σε γραπτή ερώτηση του Πρωτοδικείου, κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεώς της, ήτοι στις 17 Φεβρουαρίου 1995, η Επιτροπή δεν διέθετε ακόμη το κείμενο της προκαταρκτικής συμφωνίας REIMS. Το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως, ιδίως στη σκέψη 63 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, εξετάζοντας τη νομιμότητα της αποφάσεως της 17ης Φεβρουαρίου 1995 και στηριζόμενο σε στοιχεία τα οποία αγνοούσε το θεσμικό όργανο που εξέδωσε την ως άνω πράξη κατά τον χρόνο εκδόσεώς της.

IV — Εξέταση των λόγων αναιρέσεως στα πλαίσια της υποθέσεως C-449/98 P

33. Στα πλαίσια της υποθέσεως C-449/98 P, η ΙΕCC θεμελιώνει την αίτησή της αναιρέσεως σε εννέα λόγους.

36. Για την ευδοκίμηση του πρώτου λόγου αναιρέσεως, η αλλοίωση των αποδεικτικών στοιχείων που επικαλέστηκε η ΙΕCC, απόρροια του γεγονότος ότι το Πρωτοδικείο συνέχισε, με τη συλλογιστική του, το περιεχόμενο ενημερωτικού σημειώματος με το

κείμενο της προκαταρκτικής συμφωνίας REIMS, πρέπει να παρίσταται ως πρόδηλη.

του Φεβρουαρίου 1994 αναφέρεται, στις παραγράφους A5.7 και C3, «στις αρχές του έτους 1995».

37. Οι επικρίσεις της αναιρεσίουςας επικεντρώνονται στη διατύπωση της σκέψης 63 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης. Σε αντίθεση, προς όσα ισχυρίζεται, δεν προκύπτει από τους όρους που χρησιμοποιήσε το Πρωτοδικείο στην ως άνω σκέψη ότι βούλησή του ήταν να αναφερθεί στην προκαταρκτική συμφωνία REIMS. Αντιθέτως, με το ως άνω χωρίο, το Πρωτοδικείο προσεύγει στην περισσότερο αόριστη έκφραση του «σχεδίου συμφωνίας REIMS». Το γεγονός ότι το Πρωτοδικείο αναφέρεται, στις σκέψεις 64 έως 67 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, στην «προκαταρκτική συμφωνία REIMS», προστιθέμενο στη διαπίστωση ότι η ως άνω προκαταρκτική συμφωνία «κοινοποιήθηκε μεταγενέστερα στην Επιτροπή»⁸ και στη μεία της «διαδικασίας εγκρίσεως της προκαταρκτικής συμφωνίας REIMS»⁹, επιτρέπει να υποθεθεί ότι το Πρωτοδικείο είχε συνείδηση της διακρίσεως μεταξύ μιας φάσεως εκ των προτέρων διαπραγματεύσεως — του «σχεδίου αποφάσεως» — και της μεταγενέστερης συνάψεως τυπικής συμφωνίας.

39. Οι ως άνω, ήσσονος σημασίας, ασάφειες δεν έχουν επίπτωση επί της συλλογιστικής, βάσει της οποίας το Πρωτοδικείο απέρριψε το επιχείρημα που είχε προβάλει η IECC στο πλαίσιο του τρίτου σκέλους του τρίτου λόγου ακυρώσεως, σύμφωνα με το οποίο η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο αναφερόμενη στο σχέδιο της συμφωνίας REIMS για να απορρίψει την καταγγελία της προσφεύγουσας. Κατά την άποψη της IECC, ο προκαταρκτικός χαρακτήρας της ως άνω συμφωνίας, η μακρά μεταβατική περίοδος που προβλέπει καθώς και οι εισάγουσες δυσμενείς διακρίσεις παράμετροι που εξακολουθούσε να εμπεριέχει έπρεπε να οδηγήσουν την Επιτροπή στη διατύπωση διαφορετικής εκτιμήσεως επί της αναγκαιότητας ρητής απαγορεύσεως. Πόρρω απέχοντας του να καθυστερεί τη μεταρρύθμιση του συστήματος των καταληκτικών τελών, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή με την απόφασή της, τυχόν απαγόρευση θα είχε επιταχύνει τη διαδικασία υιοθέτησεως νέου συστήματος.

38. Πάντως, γεγονός παραμένει ότι η αναφορά, στη σκέψη 65 *in fine*, στην «προκαταρκτική συμφωνία» (ενώ έπρεπε να γίνεται αναφορά στο «σχέδιο συμφωνίας»), αντίκειται στη λογική αυτή και καταπλήσσει το γεγονός ότι, στη σκέψη 63 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, η «1η Ιανουαρίου 1996» αναφέρεται ως πιθανή ημερομηνία ενάρξεως ισχύος του νέου συστήματος, όπως προβλέπει το κείμενο της προκαταρκτικής συμφωνίας, ενώ το υπηρεσιακό σημείωμα

40. Επιβάλλεται να υπογραμμιστεί ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση εμπεριέχει τα αναγκαία στοιχεία εκτιμήσεως προκειμένου να απορριφθούν ως αβάσιμοι, στο πλαίσιο του αυστηρού ελέγχου νομιμότητας εκ μέρους του Πρωτοδικείου επί των υποθέσεων της φύσεως αυτής, όλοι οι ως άνω ισχυρισμοί. Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση αναγνωρίζει «το ενδιάμεσο αλλά βέβαιο στάδιο της διαδικασίας διαπραγματεύσεων μεταξύ όλων των οικείων ΔΤΦ» (σκέψη 63) και την αδυναμία «να εξετάσει διεξοδικώς το σύνολο των διατάξεων της προκαταρκτικής συμφωνίας REIMS [...] χωρίς να προδικάσει

8 — Σκέψη 64 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης.

9 — Σκέψη 66.

την ανάλυση στην οποία πρέπει να προβεί η Επιτροπή [...]» (σκέψη 64). Τέλος, το Πρωτοδικείο αναγνωρίζει ότι η Επιτροπή μπορούσε ευλόγως να εκτιμήσει ότι η έκδοση αποφάσεων περί απαγορεύσεως θα περιέπλεκε τη διαδικασία εγκρίσεως της προκαταρκτικής συμφωνίας REIMS και συνάγει ότι, συνακόλουθα, η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως.

41. Εν τέλει, δεν διαπιστώνω καμία αλλοίωση των αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο της εξετάσεως σε πρώτο βαθμό του τρίτου σκέλους του τρίτου λόγου ακυρώσεως. Επομένως, επιβάλλεται η απόρριψη του πρώτου λόγου αναιρέσεως.

Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως: πλάνη κατά τον ορισμό της νομικής εννοίας του κοινοτικού συμφέροντος και κατά την εξέταση της νομιμότητας της εφαρμογής της ως άνω εννοίας εκ μέρους της Επιτροπής

42. Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο εκτιμώντας το περιεχόμενο, τον ορισμό και την εφαρμογή του άρθρου 3 του κανονισμού 17 και της νομικής εννοίας του κοινοτικού συμφέροντος.

43. Κατά την παράθεση του ως άνω λόγου αναιρέσεως, η IECC θεωρεί ως δεδομένο δύο εικασίες που, κατά την άποψή μου, είναι εσφαλμένες.

44. Η IECC εκκινεί από τη βάση ότι η Επιτροπή αναγνώρισε ότι η συμφωνία CEPT παραβίαζε το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ και ότι το Πρωτοδικείο έδωσε την έγκρισή του στη διαπίστωση αυτή.

45. Σε αντίθεση προς όσα συνάγει εκ των προτέρων η αναιρεσείουσα, από το σημείο 5 της αποφάσεως της 17ης Φεβρουαρίου 1995 δεν προκύπτει ότι η Επιτροπή είχε καταλήξει οριστικώς στο συμπέρασμα ότι η συμφωνία CEPT αποτελούσε συμφωνία περί καθορισμού των τιμών αντίθετη στο άρθρο 85. Με το ως άνω έγγραφο, η Επιτροπή περιορίστηκε να παραπέμψει στην κοινοποίηση αιτιάσεων της 5ης Απριλίου 1993, με την οποία είχε εκφράσει την ανησυχία της για το γεγονός ότι, λόγω της συμφωνίας CEPT, «οι πελάτες των ταχυδρομικών υπηρεσιών ήσαν αντιμέτωποι με σύστημα τιμών καθοριζόμενων τεχνηέντως και όχι με σύστημα ανταγωνιστικών τιμών απηχουσών το κόστος των διαφόρων ταχυδρομικών υπηρεσιών».

46. Ακόμη ανακριβέστερο είναι να συνάγεται από τις σκέψεις 74 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και 100 της αποφάσεως επί των συνεκδικασθεισών υποθέσεων T-133/95 και T-204/95 ότι το Πρωτοδικείο συντάχθηκε με τη φερόμενη διαπίστωση παραβάσεως του άρθρου 85. Με την πρώτη απόφαση, αναγνωρίζει απλώς και μόνον ότι οι ισχυρισμοί της IECC στηρίζονται «στην υπόθεση ότι η Επιτροπή απέδειξε, με την από 17 Φεβρουαρίου 1995 απόφαση, ότι η συμφωνία CEPT συνιστά παράβαση του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης», στοιχείο που αναλύω κατωτέρω ως υπόθεση εργασίας. Με τη δεύτερη, το Πρωτοδικείο υπογραμμίζει απλώς ότι η αναντιστοιχία μεταξύ των δαπανών που συνεπάγεται η διανομή του εισερχόμενου ταχυδρομείου και

της εισπραττόμενης αμοιβής είναι αποτέλεσμα της συμφωνίας CEPT.

47. Ναι μεν το κείμενο της αποφάσεως της 17ης Φεβρουαρίου 1995 περιλαμβάνει κάποιους μη προσδιοριζόμενους υπαιτιγμούς περί στρεφόμενων κατά του ανταγωνισμού πτυχών της συμφωνίας CEPT, πλην όμως δεν μπορεί εξ αυτού να συναχθεί ότι η Επιτροπή θεώρησε ως πασιφανώς αποδεδειγμένο περιορισμό του ανταγωνισμού, ο οποίος ενέκειτο, κατά την IECC, σε συμφωνία περί καθορισμού των τιμών.

48. Αν και φαινομενικά τυπολατρική, η ανάλυσή μου επιδιώκει απλώς τον προσδιορισμό του ακριβούς νοήματος που αποδίδουν η Επιτροπή και η αναιρεσείουσα αντίστοιχα στις λέξεις.

Όσον αφορά την Επιτροπή, όπως αναγνωρίζει με την απόφαση του Φεβρουαρίου 1995 και με τα λοιπά υπομνήματά της, οι περιορισμοί στην ελεύθερη άσκηση του ανταγωνισμού που επιβάλλει η συμφωνία CEPT οφείλονται στον τεχνητό χαρακτήρα της μεθόδου υπολογισμού των καταληκτικών τελών που δεν λαμβάνει υπόψη — ή λαμβάνει μόνον εν μέρει υπόψη — τις δαπάνες που συνεπάγεται στην ουσία η διανομή του ταχυδρομείου. Οποιαδήποτε ευνοϊκή τροποποίηση δεν μπορεί παρά να καταλήγει στην ευθυγράμμιση των καταληκτικών τελών με τις ως άνω δαπάνες.

Καίτοι η αναιρεσείουσα υιοθετεί απολύτως συνειδητώς περισσότερο επαμφοτερίζουσα στάση, αναπτύσσει την επιχειρηματολογία της με την απάντηση στο υπόμνημα αναικούσεως της Επιτροπής: η συμφωνία

CEPT αντίκειται στους κανόνες του ανταγωνισμού επειδή έχει ως αντικείμενο την κατάργηση της δραστηριότητας των ιδιωτικών εταιριών επείγοντος ταχυδρομείου στον τομέα της αναταχυδρομίσεως ABG όπου οι ταχυδρομικές υπηρεσίες της χώρας Α βρισκονταν σε ανταγωνιστική θέση έναντι των ταχυδρομικών υπηρεσιών της χώρας Β όσον αφορά τη διεκπεραίωση του προοριζόμενου για τη χώρα Γ ταχυδρομείου· δεδομένου ότι η αναταχυδρομηση έχει ως δικαιολογητική βάση την υψηλότερη τιμή του διεθνούς ταχυδρομείου σε σχέση με το εισπραττόμενο ως καταληκτικά τέλη ποσό¹⁰, η αποκτάση της ελεύθερης ασκήσεως του ανταγωνισμού, όπως επιδιώκει η IECC, δεν μπορεί λογικά να συνίσταται στην κατάργηση της ως άνω διαφοράς — απόρριψης του τεχνητού υπολογισμού των καταληκτικών τελών, επικρινομένου από την Επιτροπή — αλλά στην ακύρωση της συμφωνίας CEPT και στην επιστροφή στο *statu quo ante*¹¹.

49. Η Επιτροπή και η αναιρεσείουσα διαφωνούν, συνεπώς, επί του φερομένου ως στρεφόμενου κατά του ανταγωνισμού χαρακτήρα της συμφωνίας CEPT. Η διαφωνία ενέχει ιδιαίτερη σημασία στο πλαίσιο διαδικασίας επιτρέπουσας σε ιδιώτη να καλεί την Επιτροπή να εκδώσει απόφαση περί διαπιστώσεως παραβάσεως των κανόνων του ανταγωνισμού, με την οποία η νομιμότητα της συμπεριφοράς του ως άνω θεσμικού οργάνου πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με το θεμτό συμφέρον που μπορεί να επικαλείται ο ίδιος ο αιτών. Δυσχερώς γίνεται

10 — Βλ. ανωτέρω στο σημείο 7 περιγραφή των πραγματικών περιστατικών.

11 — Κατά τη συζήτηση ακροατηρίου, ο διηγήτορας της αναιρεσείουσας δήλωσε, χωρίς να επανέλθει σε ό,τι αναφέρθηκε με το υπόμνημα απαντήσεως της IECC στο υπόμνημα αντικρούσεως της Επιτροπής, ότι, ενόψει της συγκυρίας στο πλαίσιο της οποίας τα καταληκτικά τέλη αψηχούν το μέγεθος των πραγματικών δαπανών, οι επιχειρήσεις αναταχυδρομίσεως απολαύουν του πλεονεκτήματος που είναι απόρροια της καλύτερης ποιότητας των υπηρεσιών.

αντιληπτό ποιο είναι το θεμιτό συμφέρον που μπορεί να έχει μια οργάνωση εκπροσωπούσα τους ιδιώτες επιχειρηματίες παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών για την καταγγελία του τεχνηέντως χαμηλού υπολογισμού των ως άνω καταληκτικών τελών, τη στιγμή κατά την οποία ένα σημαντικό τμήμα των δραστηριοτήτων της αποδίδεται στην ανωμαλία αυτή.

50. Επομένως, δεν μπορεί να υποστηρίζεται ότι η απόφαση της 17ης Φεβρουαρίου 1995 περιλαμβάνει, έστω και την ελάχιστη εκ μέρους της Επιτροπής αναγνώριση των στρεφόμενων κατά του ανταγωνισμού πρακτικών, έναντι των οποίων η ΙΕCC μπορούσε θεμιτώς να ζητήσει την έκδοση αποφάσεως περί διαπιστώσεως παραβάσεως.

51. Εξάλλου, η ΙΕCC στηρίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία την οποία, για λόγους σαφήνειας των προτάσεών μου, θεωρώ χρήσιμο να εξετάσω επίσης προκαταρκτικώς.

52. Κατά την ΙΕCC, η Επιτροπή δεν μπορεί να επικαλείται την έλλειψη κοινοτικού συμφέροντος όταν πρόκειται για πραγματικά περιστατικά τα οποία φέρονται ότι συνιστούν παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού, παρά μόνον προκειμένου να δικαιολογήσει τη μη κίνηση διαδικασίας ή τη θέση καταγγελίας στο αρχείο και όχι ως κριτήριο καθοριστικής σημασίας για την έκδοση ή μη αποφάσεως περί απαγορεύσεως κατά την έννοια του άρθρου 3 του κανονισμού 17.

53. Η έννοια «κοινοτικό συμφέρον» ή, ακριβέστερα, «έλλειψη κοινοτικού συμφέροντος»

ως κριτήριο εφαρμοστέο στην παρούσα υπόθεση δεν απαντά στις Συνθήκες και δεν απορρέει από καμία διάταξη του κανονισμού 17. Η Επιτροπή προσέφευγε σ' αυτήν μάλλον σποραδικά μέχρι την ενσωμάτωσή της στη νομική ορολογία επ' ευκαιρία της υποθέσεως Automec II. Με την απόφαση που εκδόθηκε στην υπόθεση εκείνη, το Πρωτοδικείο εκτίμησε την ύπαρξη επαρκούς κοινοτικού συμφέροντος μόνον ως κριτηρίου στο οποίο προστρέχει η Επιτροπή για να προσδώσει διαφορετικό βαθμό προτεραιότητας κατά τη διερεύνηση των καταγγελιών. Επομένως, είναι προφανές ότι η ως άνω έννοια στοχεύει αποκλειστικά τις υποχρεώσεις της Επιτροπής που αφορούν τη διενέργεια έρευνας σχετικά με τα πραγματικά περιστατικά που οδήγησαν στην καταγγελία. Όσον αφορά την ευχέρεια εκδόσεως ή μη αποφάσεως, το Πρωτοδικείο δέχεται απερίφραστα ότι η Επιτροπή «δεν φέρει την υποχρέωση να αποφαίνεται επί της υπάρξεως ή μη παραβάσεως».

54. Με την απόφαση της 24ης Ιανουαρίου 1995 στην υπόθεση ΒΕΜΙΜ κατά Επιτροπής¹², το Πρωτοδικείο διευκρίνισε — απαντώντας στον ισχυρισμό της προσφεύγουσας ότι, εφόσον επρόκειτο για υπόθεση επί της οποίας η Επιτροπή είχε ήδη διεξαγάγει έρευνα, η τελευταία δεν μπορούσε πλέον να επικαλεστεί την έλλειψη κοινοτικού συμφέροντος για την απόρριψη της επίμαχης καταγγελίας — ότι «η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να θέσει μια καταγγελία στο αρχείο λόγω ελλείψεως επαρκούς κοινοτικού συμφέροντος όχι μόνον αφού έχει αρχίσει την έρευνα της υποθέσεως αλλά και μετά τη

12 — Υπόθεση T-114/92 (Συλλογή 1995, σ. II-147).

διεξαγωγή αποδείξεων, αν στο στάδιο αυτό της διαδικασίας καταλήξει σε παρόμοια διαπίστωση»¹³. Το Πρωτοδικείο υπενθύμισε ορθώς ότι «[η] παραδοχή του αντιθέτου θα συνεπαγόταν ότι η Επιτροπή, από τη στιγμή που άρχισε τη διεξαγωγή αποδείξεων, κατόπιν της υποβολής αιτήσεως δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 17, υποχρεούται να εκδώσει απόφαση ως προς το αν υφίσταται ή όχι παράβαση του άρθρου 85 και/ή 86 της Συνθήκης», ερμηνεία που θα ήταν αντίθετη όχι μόνο «προς το ίδιο το γράμμα του άρθρου 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 17, κατά το οποίο η Επιτροπή “μπορεί” να λάβει απόφαση ως προς την ύπαρξη της καταγγελλομένης παραβάσεως, αλλά θα αντέβαινε, επιπλέον, σε πάγια νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου [...] κατά την οποία ο καταγγέλλων δεν έχει δικαίωμα να αξιώσει από την Επιτροπή την έκδοση αποφάσεως κατά την έννοια του άρθρου 189 της Συνθήκης»¹⁴.

55. Η αντίληψη αυτή, η οποία καθιερώθηκε από το Δικαστήριο με την απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 1979 στην υπόθεση GEMA κατά Επιτροπής¹⁵ και η οποία στηρίζεται, πέραν της γραμματικής ερμηνείας, στη φύση της διαδικασίας διαπιστώσεως παραβάσεως του άρθρου 3 του κανονισμού 17¹⁶ αφορά άμεσα την εξουσία της Επιτροπής να εκδίδει ή να μην εκδίδει απόφαση περί απαγορεύσεως μετά τον τεματισμό της επί της καταγγελίας έρευνας. Επομένως, είχε ως προοπτική την αναθεσίσα στην Επιτροπή αποστολή να μεριμνά για την άσκηση ανόθευτου ανταγωνισμού εντός της Κοινότητας.

56. Εννοείται ότι οι δύο αυτές νομολογιακές κατευθύνσεις είναι αλληλένδετες. Με τον συνδυασμό τους, στο πλαίσιο της εφαρμογής μας κατ' ελάχιστον επαγωγικής λογικής και πέραν πάσης παραπλανητικής τυπολατρίας, επιτυγχάνεται η ακόλουθη σφαιρική άποψη: η Επιτροπή μπορεί, στο πλαίσιο των καθηκόντων της να εγγυάται ανόθευτο ανταγωνισμό εντός της Κοινότητας, να επιλέγει έναν από τους τρεις ακολούθους τύπους αποφάσεως αναγνωριστικής: α) της υπάρξεως παραβάσεως των κοινοτικών κανόνων περί ανταγωνισμού, β) της μη υπάρξεως σχετικής παραβάσεως και γ) της σκοπιμότητας, σε οποιαδήποτε φάση, να μην κινηθεί καν διαδικασία, να μη δοθεί συνέχεια σε καταγγελία ή να τεθεί στο αρχείο λόγω ελλείψεως επαρκούς κοινοτικού συμφέροντος.

57. Η έννοια της «ελλείψεως κοινοτικού συμφέροντος» δεν πρέπει να ερμηνεύεται, όπως ισχυρίζεται η ανααιρεσίουσα, ως νομολογιακό δημιούργημα, το ακριβές περιεχόμενο του οποίου η Επιτροπή θα όφειλε να εκτιμήσει ενόψει της αποφάσεως αν θα προχωρήσει ή όχι στη διερεύνηση καταγγελίας. Πρόκειται για βραχυλογική μορφή με σκοπό την, χάριν συντομίας, περιγραφή της διακριτικής ευχέρειας — η οποία δεν είναι ούτε ελεύθερη ούτε αυθαίρετη, εφόσον υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο — που οι Συνθήκες αναγνωρίζουν στην Επιτροπή κατά την έρευνα καταγγελίας σχετικά με περιοριστικές του ανταγωνισμού πρακτικές. Το περιεχόμενό της ποικίλλει εξαιρετικά, όπως και οι περιστάσεις που προσιδιάζουν στις αφορώσεις τις παραβάσεις του ανταγωνισμού υποθέσεις.

13 — Σκέψη 81.

14 — Ibidem.

15 — Υπόθεση 125/78 (Συλλογή τόμος 1979/II, σ. 537, σκέψη 17).

16 — Σκέψη 18.

58. Άρα, δεν πρέπει να ξενίζει το γεγονός ότι το Δικαστήριο αναγνώρισε, με την απόφαση της 4ης Μαρτίου 1999 στην υπόθεση *Uflex* κατά Επιτροπής¹⁷, ότι «όταν τα αντίθετα προς τον ανταγωνισμό αποτελέσματα εξακολουθούν μετά τον τερματισμό των πρακτικών που τα προκάλεσαν, η Επιτροπή παραμένει συνεπώς αρμόδια, βάσει των άρθρων 2, 3, στοιχείο ζ', και 86 της Συνθήκης, να αναλαμβάνει δράσεις για την εξάλειψη ή την αδρανοποίησή τους. [...] Συνεπώς, η Επιτροπή δεν μπορεί να στηριχθεί μόνο στο γεγονός ότι οι φερόμενες ως αντίθετες προς τη Συνθήκη πρακτικές έπαψαν, για να αποφασίσει να θέσει στο αρχείο καταγγελία για τις πρακτικές αυτές, λόγω ελλείψεως κοινοτικού συμφέροντος». Είναι δηλαδή προφανής η λογική αλληλουχία που συνδέει την έκταση των αναγνωριζομένων στα πλαίσια του άρθρου 3 του κανονισμού 17 εξουσιών της Επιτροπής και των ορίων της εκτιμήσεως του κοινοτικού συμφέροντος.

59. Μετά τις προκαταρκτικές αυτές παρατηρήσεις, είμαι πλέον σε θέση να προσεγγίσω ένα προς ένα τα τέσσερα σκέλη του λόγου αναιρέσεως.

60. Στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα εκτιμά ότι είναι πεπλανημένη η συλλογιστική που ακολούθησε το Πρωτοδικείο προκειμένου να απορρίψει τον ισχυρισμό ότι η Επιτροπή αδυνατούσε, χωρίς να υποτέσει σε νομική πλάνη, να απορρίψει την καταγγελία της λόγω ελλείψεως κοινοτικού συμφέροντος, ενόψει της προωθημένης φάσεως της έρευνας. Το Πρωτοδικείο έκρινε, στη σκέψη 49 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι «η ερμηνεία αυτή θα ήταν όχι μόνο αντίθετη προς το ίδιο το κείμενο του άρθρου 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 17, κατά το οποίο η Επιτροπή “δύναται” να εκδώσει

απόφαση ως προς την ύπαρξη της προβαλλομένης παραβάσεως, αλλά θα αντέβαινε, επιπλέον, σε πάγια νομολογία». Κατά την αναιρεσείουσα, αφ' ης στιγμής διαπιστώθηκε παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού, η Επιτροπή δεν διέθετε πλέον τη δυνατότητα να μην εκδώσει απόφαση περί απαγορεύσεως στα πλαίσια ενδοκοινοτικής υποθέσεως, όπως εν προκειμένω, όπου ο εθνικός δικαστής δεν είναι σε θέση να παράσχει προστασία έναντι των στρεφόμενων κατά του ανταγωνισμού πρακτικών.

61. Όπως ήδη προανέφερα, η Επιτροπή είναι απολύτως ελεύθερη να επικαλεστεί την έλλειψη κοινοτικού συμφέροντος προκειμένου να μην εκδώσει απόφαση περί απαγορεύσεως σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας. Κατά τα λοιπά, δεν προκύπτει από τη δικογραφία ότι η Επιτροπή θεώρησε ότι η καταγγελθείσα από την αναιρεσείουσα παράβαση ήταν αποδεδειγμένη. Επομένως, επιβάλλεται η απόρριψη του πρώτου σκέλους του ως άνω λόγου αναιρέσεως.

62. Η ίδια λογική ισχύει και για το δεύτερο σκέλος του παρόντος λόγου αναιρέσεως, σύμφωνα με το οποίο η ΙΕCC εκτιμά ότι η έννοια του «κοινοτικού συμφέροντος», η οποία έχει επινοηθεί προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως κριτήριο προτεραιότητας κατά την αντιμετώπιση των υποβαλλομένων στην Επιτροπή καταγγελιών, δεν μπορεί να προβάλλεται εγκύρως όταν τερματίζεται η έρευνα.

63. Με το τρίτο σκέλος του δευτέρου αυτού λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα ισχυρίζεται, στην περίπτωση κατά την οποία το Δικαστήριο θα έκρινε — όπως προτείνω — ότι η Επιτροπή μπορεί να επικαλείται το κοινοτικό συμφέρον ακόμη και αν

17 — Υπόθεση C-119/97 P (Συλλογή 1999, σ. I-1341, στο εξής: απόφαση *Uflex*).

θεωρούσε ότι η έρευνα είχε τερματιστεί, ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη κατά τον έλεγχο της εφαρμογής της ως άνω εννοίας, έλεγχο στον οποίο οφείλει να προβεί.

64. Κατ' αρχάς, το Πρωτοδικείο — κατά την αναιρεσείουσα — όφειλε να λάβει υπόψη τα κριτήρια που είχε προσδιορίσει με την απόφασή του στην υπόθεση Automec II.

65. Η επιχειρηματολογία αυτή στερείται βάσεως. Με την ως άνω απόφαση, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι, «[γ]ια να εκτιμηθεί το κοινοτικό συμφέρον που επιβάλλει τη συνέχιση της εξετάσεως μιας υποθέσεως, η Επιτροπή οφείλει να λαμβάνει υπόψη συγκεκριμένες περιστάσεις και, ιδίως, τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που προβάλλονται στην καταγγελία της οποίας έχει επιληφθεί. Εναπόκειται σ' αυτήν, ιδίως, να σταθμίσει τη σημασία της επικαλούμενης παραβάσεως για τη λειτουργία της κοινής αγοράς, την πιθανότητα αποδείξεως της υπαρχέσεως της και το περιεχόμενο των αναγκαίων μέτρων έρευνας για να εκπληρώσει, υπό τις καλύτερες συνθήκες, την αποστολή της που συνίσταται στο να μεριμνά για την τήρηση των άρθρων 85 και 86»¹⁸. Από την ανάγνωση απλώς και μόνον του ως άνω χωρίου προκύπτει ότι το Πρωτοδικείο επιδίωξε να απαριθμήσει απλώς ορισμένα κριτήρια που ασκούν επιρροή υπό τύπον παραδείγματος. Απόδειξη αυτού συνιστά το γεγονός ότι, ακολουθώντας, κατά την ανάλυσή του, το Πρωτοδικείο ανέκρινε κυρίως στο ζήτημα σχετικά με την αρμοδιότητα του εθνικού δικαστή να διασφαλίσει αποτελεσματική προστασία έναντι των φερομένων παραβάσεων των κανόνων του ανταγωνισμού.

Αυτό άλλωστε επιβεβαίωσε και το Δικαστήριο, κρίνοντας ότι, για τους σκοπούς της εκτιμήσεως του κοινοτικού συμφέροντος, δεν επιτρέπεται ούτε ο περιορισμός του αριθμού των κριτηρίων εκτιμήσεως στα οποία μπορεί να προστρέξει η Επιτροπή ούτε η επιβολή σ' αυτήν της υποχρεώσεως να περιορίζεται σε συγκεκριμένα κριτήρια εκτιμήσεως¹⁹. Σε αντίθετη περίπτωση, η νομολογία θα κατέληγε σε απόλυτη ακαμψία²⁰.

66. Για τους σκοπούς της αναλύσεως, επιβάλλεται η από κοινού εξέταση του δευτέρου ισχυρισμού που διατυπώνεται με το τρίτο σκέλος του παρόντος λόγου αναιρέσεως με το τέταρτο σκέλος του ίδιου λόγου.

67. Στο πλαίσιο του ως άνω τετάρτου σκέλους, η αναιρεσείουσα ισχυρίζεται ότι το Πρωτοδικείο ερμήνευσε εσφαλμένα την έννοια του κοινοτικού συμφέροντος, εκτιμώντας ότι «η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει ότι δεν είναι σκόπιμο να δώσει συνέχεια σε καταγγελία η οποία αποκαλύπτει πρακτικές που αντιβαίνουν στο άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης, εφόσον τα υπό εξέταση πραγματικά περιστατικά της παρέχουν δικαιολογημένα τη δυνατότητα να θεωρήσει ότι οι συμπεριφορές των οικείων επιχειρήσεων θα μεταβληθούν προς μια κατεύθυνση ευνοϊκή για το γενικό συμφέρον» (σκέψη 57).

68. Κατά την άποψη της αναιρεσείουσας, το στοιχείο αυτό δεν αρκεί αφεαυτού για τη διαπίστωση της «ελλείψεως κοινοτικού συμφέροντος», κριτηρίου που το Πρωτοδικείο οφείλει να εξετάσει σε συνάρτηση με τα

18 — Σκέψη 86. Δεν υπάγχει υπογράμμιση στο πρωτότυπο.

19 — Προαναφερθείσα απόφαση Ufex, σκέψη 79.

20 — Ibidem, σκέψη 81.

στοιχεία που παρατίθενται στην απόφαση Automec II.

69. Ο ισχυρισμός αυτός πρέπει να ακολουθήσει την ίδια τύχη με τον προηγούμενο στον βαθμό που είναι νομικώς πεπλανημένο να διατυπώνεται η άποψη ότι η ερμηνεία της Επιτροπής οφείλει να περιλαμβάνει τα εξαγγελόμενα στην προαναφερθείσα απόφαση στοιχεία. Το Πρωτοδικείο ερμήνευσε ορθώς το εφαρμοστέο δίκαιο, εκτιμώντας, στη σκέψη 52, ότι η Επιτροπή δεν όφειλε να «σταθμίσει, κατά την εκτίμηση του κοινοτικού συμφέροντος στην οποία προβαίνει, μόνο τα στοιχεία που απαριθμεί το Πρωτοδικείο στην απόφαση Automec II. Δύναται, κατά συνέπεια, να λάβει υπόψη, στο πλαίσιο της εκτιμήσεως αυτής, και άλλα κρίσιμα στοιχεία. Πράγματι, η εκτίμηση του κοινοτικού συμφέροντος στηρίζεται κατ' ανάγκη σε εξέταση των ειδικών σε κάθε υπόθεση περιστάσεων, η οποία πραγματοποιείται υπό τον έλεγχο του Πρωτοδικείου».

70. Επικουρικώς, η ΙΕCC ισχυρίζεται ότι το κριτήριο στο οποίο προέτρεξε η Επιτροπή — και έκανε δεκτό το Πρωτοδικείο με τη σκέψη 57 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως — στερείται εν πάση περιπτώσει νομιμότητας. Η συνεκτίμησή του σημαίνει είτε ότι μια «ευνοϊκή για το γενικό συμφέρον» τροποποίηση μπορεί να επιτρέψει παράβαση του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ, είτε ότι εξαίρεση από την ως άνω διάταξη, δικαιολογούμενη από ευρύτερη αντίληψη του γενικού συμφέροντος, μπορεί να επιλεγεί εκτός του πλαισίου του άρθρου 85, παράγραφος 3.

71. Η ΙΕCC θεμελιώνει τη συλλογιστική της στην εσφαλμένη εικασία ότι η Επιτροπή, με

την απόφαση της 17ης Φεβρουαρίου 1995, αναγνώρισε ότι η συμφωνία CEPT συνιστούσε παράβαση των διατάξεων του άρθρου 85, παράγραφος 1. Χωρίς να είναι ούτε αναγκαίο ούτε θεμιτό να εκφρασθώ επί της φύσεως της ως άνω συμφωνίας στο πλαίσιο της αναιρέσεως — πράγμα το οποίο, άλλωστε, δεν θα ήταν σύμφωνο με το δίκαιο — το γεγονός αυτό αρκεί για να δικαιολογήσει την απόρριψη του ισχυρισμού.

72. Τέλος, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι έκανε δεκτό, παραβαίνοντας την υποχρέωση ελέγχου που υπέχει δυνάμει του άρθρου 173 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποίησης, άρθρου 230 ΕΚ), ότι η Επιτροπή νομιμοποιούνταν να πιστεύει ότι οι επικρινόμενες πρακτικές επρόκειτο να παύσουν, χωρίς να έχει επαληθεύσει τα πραγματικά και νομικά στοιχεία επί των οποίων όφειλε να στηρίξει το συμπέρασμα αυτό.

73. Ο ισχυρισμός αυτός έγκειται, στην πραγματικότητα, στην αμφισβήτηση της εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών που η Επιτροπή όφειλε να εξετάσει στο πλαίσιο της εκ μέρους της αξιολογήσεως του κοινοτικού συμφέροντος. Υπό την έννοια αυτή, δεν μπορεί να γίνει δεκτός στο πλαίσιο ασκήσεως αναιρέσεως. Εν πάση περιπτώσει, δεν νομίζω ότι είναι ικανός να δικαιολογήσει την εξαφάνιση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Πρώτον, όπως υπενθυμίζει το Πρωτοδικείο στη σκέψη 47 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, οσάκις η Επιτροπή απορρίπτει καταγγελία λόγω ελλείψεως κοινοτικού συμφέροντος, ο έλεγχος νομιμότητας στον οποίο πρέπει να προβεί το Πρωτοδικείο αποσκοπεί στο να ελεγχθεί αν η επίδικη απόφαση στηρίζεται σε ανακριβή πραγματικά περιστατικά, εκδόθηκε κατά πλάνη περί το δίκαιο ή κατά προδότηλη πλάνη εκτιμήσεως ή κατά κατάχρηση εξουσίας.

Δεύτερον, δεν είναι ακριβές ότι το Πρωτοδικείο δεν προέβη στην εξέταση των πραγματικών και νομικών στοιχείων επί των οποίων στηρίχθηκε η Επιτροπή κατά την εκτίμησή της. Με τις σκέψεις 46 έως 59 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο ανέλυσε ορθώς το εφαρμοστέο δίκαιο υπό το φως της νομολογίας του κοινοτικού δικαστή, ενώ, στη σκέψη 63, εξέτασε την εκ μέρους της Επιτροπής εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών χωρίς να υποπέσει, κατά την άποψή μου, σε πρόδηλη πλάνη. Πράγματι, το Πρωτοδικείο εκτίμησε ότι «η Επιτροπή ουδόλως υπέπεσε σε πλάνη θεωρώντας ότι, κατά την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως, το σχέδιο της συμφωνίας REIMS παρείχε επαρκείς εγγυήσεις γενικής επιτυχίας της διαδικασίας διαπραγματεύσεων μεταξύ των ΔΤΦ, οι οποίες αποσκοπούσαν στην καθιέρωση ενός συστήματος στηριζόμενου στις πραγματικές δαπάνες στις οποίες αυτοί υποβάλλονται κατά τη διεκπεραίωση του ταχυδρομείου σε εθνικό επίπεδο. Παρά τον μεταβατικό και δυνάμει ατελή χαρακτήρα του σχεδίου της συμφωνίας REIMS, τον οποίο άλλωστε αναγνωρίζει η Επιτροπή, το έγγραφο που επικαλείται η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση περιέγραφε ήδη λεπτομερώς το νέο σύστημα που στηρίζεται στα εθνικά ταχυδρομικά τιμολόγια και πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή από 1ης Ιανουαρίου 1996. Το έγγραφο αυτό αφορούσε το ενδιάμεσο αλλά βέβαιο στάδιο της διαδικασίας διαπραγματεύσεων μεταξύ όλων των οικείων ΔΤΦ. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει επίσης να τονιστεί ότι η Επιτροπή ουδέποτε ισχυρίστηκε ότι με το σχέδιο της συμφωνίας REIMS είχε τεθεί ipso facto τέρας στις αντίθετες προς τον ανταγωνισμό πτυχές της συμφωνίας CEPT που επικαλέστηκε η καταγγέλλουσα».

74. Εξ αυτών συνάγω ότι το Πρωτοδικείο εξέτασε κατά τρόπο αρκούντως εμπειριστατωμένο τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που είχε λάβει υπόψη η Επιτροπή με την

απόφαση της 17ης Φεβρουαρίου 1995 προκειμένου να εκτιμήσει το κοινοτικό συμφέρον.

75. Ενόψει των προεκτεθέντων, επιβάλλεται η απόρριψη του δευτέρου λόγου αναιρέσεως στο σύνολό του.

Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως: παράβαση των συνδυασμένων διατάξεων των άρθρων 3, στοιχείο ζ', 85, 89 και 155 της Συνθήκης ΕΚ

76. Στο πλαίσιο του τρίτου λόγου αναιρέσεως, η ΙΕCC καταγγέλλει εσφαλμένη ερμηνεία του ακριβούς περιεχομένου της αποστολής που τα άρθρα 89 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποίησης, άρθρο 85 ΕΚ) και 155 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 211 ΕΚ) απονέμουν στην Επιτροπή προκειμένου να διασφαλίζει την ορθή εφαρμογή των άρθρων 3, στοιχείο ζ', και 85 της Συνθήκης. Όπως προκύπτει από τις συνδυασμένες διατάξεις των ως άνω άρθρων, η υποχρέωση της Επιτροπής έγκειται στο να μεριμνά για την αποφυγή της νοθεύσεως του ανταγωνισμού, υποχρέωση ασυμβίβαστη με την απόφαση να μην δοθεί συνέχεια σε παράβαση με το αιτιολογικό απλώς και μόνον ότι τα πραγματικά περιστατικά «παρέχουν δικαιολογημένα τη δυνατότητα να θεωρηθεί ότι οι συμπεριφορές των οικείων επιχειρήσεων θα μεταβληθούν προς μια κατεύθυνση ευνοϊκή για το γενικό συμφέρον» (σκέψη 57, in fine). Επιπλέον, το Πρωτοδικείο ερμήνευσε εσφαλμένα την απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Απριλίου 1989 στην υπόθεση 66/86,

Ahmed Saeed Flugreisen και Silver Line Reisebüro²¹, επειδή δεν συνήγαγε τις ενδεδειγμένες συνέπειες από την εξαγγελόμενη με την απόφαση εκείνη αρχή, σύμφωνα με την οποία η Συνθήκη απαγορεύει στα όργανα της Κοινότητας και στις αρχές των κρατών μελών να ευνοούν, υπό οποιαδήποτε μορφή, τη σύναψη συμφωνιών αντιθέτων προς το άρθρο 85, παράγραφος 1, ή προς το άρθρο 86.

77. Οι ισχυρισμοί της αναιρεσείουσας στο πλαίσιο του τρίτου αυτού λόγου αναιρέσεως προϋποθέτουν ότι η Επιτροπή διαπίστωσε, με την από 17 Φεβρουαρίου 1995 απόφασή της, την παράβαση που αποτελεί αντικείμενο της καταγγελίας. Όπως κατέδειξα ανωτέρω, η εικασία αυτή δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, οπότε επιβάλλεται η απόρριψη του ως άνω λόγου αναιρέσεως.

Κατά τα λοιπά, η επιχειρηματολογία της IECC συνιστά απλώς παραλλαγή των προβληθέντων με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως επιχειρημάτων, τα οποία έτυχαν της δέουσας εξέτασής. Με λίγα λόγια, αποσκοπεί στον προσδιορισμό της εκτάσεως των υποχρεώσεων της Επιτροπής σε περίπτωση που επιλαμβάνεται καταγγελίας σχετικά με περιοριστικές του ανταγωνισμού πρακτικές. Επομένως, παραπέμπω στην ανάλυσή μου επί του λόγου αυτού αναιρέσεως.

Επί του τέταρτου λόγου αναιρέσεως: παραβίαση της αρχής ότι η νομιμότητα της προσαλλομένης αποφάσεως δεν μπορεί να εκτιμάται παρά υπό το φως των υφισταμένων κατά τον χρόνο εκδόσεώς της στοιχείων

78. Η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι, με τη σκέψη 64 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, αναφέρθηκε στην προκαταρκτική συμφωνία REIMS, όπως αυτή κοινοποιήθηκε μεταγενέστερα στην Επιτροπή, προκειμένου να απορρίψει τους ισχυρισμούς, βάσει των οποίων επιδιώχθηκε να αποδειχθεί το ανυπόστατο της εκδοθείσας στις 17 Φεβρουαρίου 1995 αποφάσεως. Τούτο πράττοντας, το Πρωτοδικείο παραβίασε την αρχή ότι η νομιμότητα μιας αποφάσεως πρέπει να εκτιμάται αποκλειστικά υπό το φως των πραγματικών και νομικών στοιχείων που υφίστανται κατά τον χρόνο εκδόσεώς της.

79. Όπως υπογραμμίζει ορθώς η Επιτροπή, η αναφορά του Πρωτοδικείου σε κείμενο που χρονολογείται μετά την έκδοση της προσαλλομένης αποφάσεως έγινε προς άπαντηση επιχειρήματος της ίδιας της IECC, το οποίο συνοψίζεται στη σκέψη 42 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και στηρίζεται στο εν λόγω κείμενο. Άλλωστε, είναι πασίδηλο ότι το Πρωτοδικείο θέλησε να υπογραμμίζει τον ενδιάμεσο χαρακτήρα της υπό εξέταση φάσεως και να μην προδικάσει τη νομιμότητα μιας πράξεως που δεν είχε αποτελέσει αντικείμενο αναλύσεως εκ μέρους της Επιτροπής. Υπό την έννοια αυτή, η ακολουθηθείσα συλλογιστική συνάδει προς τη φερόμενη ως παραβιασθείσα αρχή.

80. Δεδομένου ότι ο ως άνω τέταρτος λόγος αναιρέσεως στερείται προδήλως βάσεως, πρέπει να απορριφθεί.

21 – Συλλογή 1989, σ. 803.

Επί του πέμπτου λόγου αναιρέσεως: έλλειψη αιτιολογίας

81. Στο πλαίσιο του πέμπτου λόγου αναιρέσεως, η IECC επισημαίνει τρία χωρία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως του Πρωτοδικείου, η συλλογιστική των οποίων είναι αντιφατική ή στηρίζεται σε ανεπαρκή αιτιολογία.

82. Με το πρώτο σκέλος, η αναιρεσείουσα συγκρίνει δύο σειρές αποσπασμάτων της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τις οποίες θεωρεί αντιφατικές και στερούμενες αιτιολογίας.

Αφενός, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι «εναπόκειται στην Επιτροπή, στο πλαίσιο της αποστολής της να μεριμνά για την ορθή εφαρμογή της Συνθήκης, να αποφασίσει αν είναι προς το συμφέρον της Κοινότητας να παρακινήσει τις επικρινόμενες κατά τη διοικητική διαδικασία επιχειρήσεις να μεταβάλουν τη συμπεριφορά τους λαμβάνοντας υπόψη τις αιτιάσεις που έγιναν δεκτές εις βάρος τους [...] και να απαιτήσει από αυτές τη διαβεβαίωση ότι η συμπεριφορά αυτή θα μεταβληθεί πράγματι» (σκέψη 58), ότι «η διοικητική διαδικασία παρέχει, μεταξύ άλλων, την ευκαιρία στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις να προσαρμόσουν τις συμφωνίες ή την εφαρμοζόμενη πρακτική που αποτελούν αντικείμενο αιτιάσεων προς τους κανόνες της Συνθήκης και ότι η δυνατότητα αυτή προϋποθέτει ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις και η Επιτροπή έχουν το δικαίωμα να διεξαγάγουν εμπιστευτικές διαπραγματεύσεις προκειμένου να προσδιοριστούν οι τροποποιήσεις με τις οποίες είναι δυνατόν να εξαιρεφθούν οι αιτιάσεις της Επιτροπής» (σκέψη 98) και ότι, «υιοθετώντας την εν λόγω συμπεριφορά που συνάδει προς την πολιτική της όσον αφορά τον τομέα των υπηρεσιών ταχυδρομείου, η Επιτροπή απάντησε, εν προκειμένω, και στις

αιτιάσεις που προέβαλε η προσφεύγουσα με την καταγγελία της και με τη μεταγενέστερη αλληλογραφία της σε σχέση με το προηγούμενο τιμολογιακό σύστημα» (σκέψη 61).

Αφετέρου, το Πρωτοδικείο αναγνώρισε ότι, «[π]αρά τον μεταβατικό και δυνάμει ατελή χαρακτήρα του σχεδίου της συμφωνίας REIMS, τον οποίο άλλωστε αναγνωρίζει η Επιτροπή, το έγγραφο που επικαλείται η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση περιέγραφε ήδη λεπτομερώς το νέο σύστημα που στηρίζεται στα εθνικά ταχυδρομικά τέλη και πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή από 1ης Ιανουαρίου 1996 [...]. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει επίσης να τονιστεί ότι η Επιτροπή ουδέποτε ισχυρίστηκε ότι με το σχέδιο της συμφωνίας REIMS είχε τεθεί *ipso facto* τέρμα στις αντίθετες προς τον ανταγωνισμό πτυχές της συμφωνίας CEPT που επικαλέστηκε η καταγγέλλουσα» (σκέψη 63), ότι «[ά]λλωστε, τονίστηκε ήδη ανωτέρω στη σκέψη 63 ότι η Επιτροπή ουδόλως δήλωσε με την προσβαλλόμενη απόφαση ότι η προκαταρκτική συμφωνία REIMS είχε τερατίσει *ipso facto* τη συμφωνία CEPT» (σκέψη 65) και ότι «[ω]ς προς το επιχείρημα ότι από τις απαντήσεις των ΔΤΦ στην ανακοίνωση των αιτιάσεων πρέπει να θεωρηθεί ότι προκύπτει άρνηση εκ μέρους τους να συμμορφωθούν προς τη βούληση της Επιτροπής, επιβάλλεται να τονιστεί ότι δεν μπορεί να απαιτηθεί από επιχείρηση στην οποία απευθύνθηκε ανακοίνωση των αιτιάσεων να εκδηλώσει αποκλειστικά, κατά τη σύνταξη της απαντήσεώς της στην εν λόγω ανακοίνωση, την πρόθεση να συμμορφωθεί προς τη θέση της Επιτροπής. Η επιχείρηση αυτή πρέπει, πράγματι, να έχει τη δυνατότητα αμφισβήτησεως των νομικών και πραγματικών ισχυρισμών της Επιτροπής. Η αντίθετη ερμηνεία θα καθιστούσε κενό περιεχομένου το δικαίωμα

απαντήσεως στην ανακοίνωση των αιτιάσεων που προβλέπεται στο άρθρο 3 του κανονισμού 99/63» (σκέψη 68).

83. Η αναιρεσείουσα συνάγει από τα ανωτέρω αποσπάσματα αντίφαση, συνιστάμενη, κατ' ουσίαν, στην επικύρωση της αποδοχής της διαβεβαίωσης ότι οι δημόσιοι επιχειρηματίες παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών παρέσχον εγγυήσεις, μετά τη λήψη της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, ότι επρόκειτο να τροποποιήσουν τη συμπεριφορά τους, αναγνωρίζοντας, ταυτόχρονα, ότι οι ίδιες ταχυδρομικές υπηρεσίες αρνήθηκαν να συμφωνήσουν με την άποψη της Επιτροπής, όπως αυτή εκφράστηκε με την ως άνω ανακοίνωση των αιτιάσεων.

84. Είμαι πεπεισμένος ότι, υπό το πρόσχημα μιας ελλιπούς αιτιολογίας, οφειλόμενης σε αντίφαση της συλλογιστικής του Πρωτοδικείου, η αναιρεσείουσα επιδιώκει εκ νέου να επιβάλει τον ιδιαίτερο ορισμό του συγκεκριμένου περιεχομένου των υποχρεώσεων της Επιτροπής σε σχέση με καταγγελία, αντικείμενο της οποίας είναι οι περιοριστικές του ανταγωνισμού πρακτικές. Αναλύοντας τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, δέχθηκα ότι ήταν θεμιτό η Επιτροπή, στο πλαίσιο της αποστολής της να μεριμνά για τη μη νόθευση του ανταγωνισμού, να προτιμά εν τέλει να διασφαλίσει την εξέλιξη προς μια κατάσταση περισσότερο συμβατή προς τη Συνθήκη παρά να αναγνωρίσει την ύπαρξη παραβάσεως και να επιβάλει απαγόρευση σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Εκκινώντας με αφετηρία την εξελικτική επιλογή, πρέπει να εκληφθούν οι αναφορές, με τα προαναφερθέντα χωρία, στην «πρόσκληση προς τις επιχειρήσεις να τροποποιήσουν τη συμπεριφορά τους», στην εκ μέρους τους «προσαρμογή των επιμάχων συμφωνιών ή πρακτικών», ακόμη δε και στην «ipso facto μη εξάλειψη όλων των στρεφόμενων κατά του

ανταγωνισμού πτυχών». Διευκρίνισα επίσης ότι ήταν θεμιτό να δοθεί απάντηση σε καταγγελία αφορώσα σαφώς προσδιορισμένη νομική κατάσταση με την επίκληση της μεταβολής που θα μπορούσε να σημειωθεί, δεδομένου ότι ο καταγγέλλων έχει την ευχέρεια, σε περίπτωση που θεωρεί ότι εξακολουθεί να μην τηρείται η νομιμότητα, να υποβάλει νέα καταγγελία σε σχέση με την τροποποιηθείσα κατάσταση. Έτσι πρέπει να εννοηθεί η ανάλυση του Πρωτοδικείου, σύμφωνα με την οποία «η Επιτροπή απάντησε [...] και στις αιτιάσεις που προέβαλε η προσφεύγουσα με την καταγγελία της και με τη μεταγενέστερη αλληλογραφία της σε σχέση με το προηγούμενο τιμολογιακό σύστημα». Τελικώς, δεν έχει καμία επίπτωση συναφώς η συγκεκριμένη αντίδραση των αποδεκτών της ανακοινώσεως αιτιάσεων της Επιτροπής.

85. Για τους ίδιους λόγους, επιβάλλεται η απόρριψη του ισχυρισμού, ο οποίος προβλήθηκε επίσης στο πλαίσιο του πρώτου αυτού σκέλους, ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη, κρίνοντας, στη σκέψη 57 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι «η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει ότι δεν είναι σκόπιμο να δώσει συνέχεια σε μια καταγγελία η οποία αποκαλύπτει πρακτικές που αντιβαίνουν στο άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης, εφόσον τα υπό εξέταση πραγματικά περιστατικά της παρέχουν δικαιολογημένα τη δυνατότητα να θεωρηθεί ότι οι συμπεριφορές των οικείων επιχειρήσεων θα μεταβληθούν προς μια κατεύθυνση ευνοϊκή για το γενικό συμφέρον».

86. Με το τρίτο σκέλος του πέμπτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο

Πρωτοδικείο ότι δεν αιτιολόγησε δεόντως την απόφασή του, παραλείποντας να εξετάσει, κατά την εκτίμηση του κοινοτικού συμφέροντος, τα κριτήρια που προσδιορίζονται με την απόφαση Automec II.

Όπως απέδειξα στο πλαίσιο της αναλύσεως του δευτέρου λόγου αναιρέσεως, τα κριτήρια αυτά είναι ενδεικτικά και όχι περιοριστικά. Επομένως, το σκέλος αυτό του λόγου αναιρέσεως δεν ασκεί επιρροή.

87. Το τρίτο σκέλος του λόγου αναιρέσεως βάλλει κατά της αποφάσεως του Πρωτοδικείου να απορρίψει τα αιτήματα της IECG σχετικά με την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας δυνάμει του άρθρου 62 του Κανονισμού Διαδικασίας. Περιοριζόμενο στο να στηρίξει την άρνησή του στο γεγονός ότι «τα νέα στοιχεία που επικαλείται η προσφεύγουσα προς στήριξη των αιτημάτων αυτών είτε δεν περιλαμβάνουν κανένα στοιχείο αποφασιστικό για την κατάληξη της επίμαχης διαφοράς, είτε αποδεικνύουν απλώς την ύπαρξη πραγματικών περιστατικών προδήλως μεταγενεστέρων της εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, τα οποία δεν μπορούν, κατά συνέπεια, να επηρεάσουν το κύρος της εν λόγω αποφάσεως» (σκέψη 25), το Πρωτοδικείο δεν εκπλήρωσε την υποχρέωσή του να αιτιολογεί επαρκώς τις αποφάσεις του.

88. Η αναιρεσείουσα περιορίζεται να επικρίνει, κατά τρόπο σχεδόν αφηρημένο, τους λόγους για τους οποίους δεν έγιναν δεκτά τα αιτήματά της προς επανάληψη της προφορικής διαδικασίας, χωρίς καν να διευκρινίζει συνοπτικώς σε ποιο βαθμό οι συγκεκριμένες περιστάσεις της υποθέσεως απαιτούσαν μακροσκελέστερο συλλογισμό, ώστε να

παρέχονται στον ενδιαφερόμενο οι επαρκείς ενδείξεις προκειμένου να γνωρίζει αν η απόφαση είναι θεμελιωμένη ή για να επιτρέψει στον κοινοτικό δικαστή να ελέγξει τη νομιμότητά της. Υπό τις περιστάσεις αυτές, και χωρίς να προδικάζονται επί της ουσίας αιτήματα της αναιρεσείουσας από την ίδια αυτή απόφαση, το οικείο σκέλος του λόγου αναιρέσεως πρέπει να θεωρηθεί ως προδήλως αβάσιμο.

89. Ενόψει των προεκτεθέντων, προτείνω την απόρριψη του πέμπτου λόγου αναιρέσεως.

Επί του έκτου λόγου αναιρέσεως: παραβίαση της γενικής αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων

90. Στο μέτρο που μας αφορά, η σκέψη 109 της αναιρεσείουσα αποφάσεως έχει ως εξής:

«[...] πρέπει να τονιστεί ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι η Επιτροπή, σε μια περίπτωση παρεμφερή προς την υπό κρίση, καταδίκασε τις επίμαχες επιχειρήσεις, σε αντιδιαστολή προς τη θέση την οποία έλαβε στην παρούσα υπόθεση. Κατά συνέπεια, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε την προσβαλλόμενη παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων».

91. Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το ως άνω χωρίο πάσχει νομική πλάνη. Η IECG προβάλλει δύο επιχειρήματα. Πρώτον, το Πρωτοδικείο στηρίχτηκε σε εσφαλμένη ερμηνεία της εννοίας της απαγορεύσεως της δυσμενούς διακρίσεως, την οποία επεξέτεινε άνευ λόγου, απαιτώντας η φερόμενη ζημία

να είναι απόρροια «πανομοιότυπης» και όχι απλώς «παρεμφερούς» καταστάσεως. Δεύτερον, υπέπεσε σε πλάνη κατά την εφαρμογή της ως άνω εννοίας στην προκειμένη περίπτωση, στον βαθμό που, μολονότι πρόκειται για συμφωνία περί καθορισμού των τιμών και ως εκ τούτου αυτοδικαίως άκρως δύναμι του άρθρου 85, παράγραφος 1, δεν της επιφύλαξε την τύχη που έχουν συνήθως οι χαρακτηριζόμενες από την ως άνω μορφή συμφωνιών καταστάσεις.

93. Επομένως, ο έκτος λόγος αναιρέσεως είναι επίσης απορριπτός.

Επί του εβδόμου λόγου αναιρέσεως: παραβίαση της αρχής της ασφαλείας δικαίου

92. Γεγονός είναι ότι ικανός αριθμός γλωσσικών αποδόσεων της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως του Πρωτοδικείου κάνει χρήση αδοκίμως της εκφράσεως «πανομοιότυπη κατάσταση» αντί της εκφράσεως «παρεμφερούς κατάσταση». Πάντως, κανένα άλλο στοιχείο δεν επιτρέπει να συναχθεί το συμπέρασμα ότι έτυχε εφαρμογής αυστηρότερο κριτήριο για τους σκοπούς εκτιμήσεως του ισχυρισμού της IECC περί δυσμενούς διακρίσεως. Εξάλλου, ενόψει των όρων υπό τους οποίους διατυπώνεται ο ως άνω ισχυρισμός, και, ειδικότερα, των επιχειρημάτων που αφορούν το ζήτημα των συμφωνιών περί καθορισμού των τιμών, το αρνητικό συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε το Πρωτοδικείο ουδεμία πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως υποδηλώνει. Πράγματι, η αναιρεσείουσα περιορίστηκε να απαριθμήσει ορισμένες αποφάσεις περί απαγορεύσεως που έλαβε η Επιτροπή έναντι συμφωνιών περί καθορισμού των τιμών με περιοριστικά για τον ανταγωνισμό αποτελέσματα, χωρίς να επιδιώξει την αναζήτηση άλλων ομοιοτήτων με την παρούσα υπόθεση, η οποία χαρακτηρίζεται από το ότι συνεκτιμήθηκε η σκοπιμότητα της προοπτικής μιας τροποποιήσεως της στρεφόμενης κατά του ανταγωνισμού καταστάσεως προς κατεύθυνση ευνοούσα το γενικό συμφέρον²².

94. Κατά την IECC, για τους προεκτεθέντες στα πλαίσια του προηγούμενου λόγου αναιρέσεως λόγους, το Πρωτοδικείο αγνόησε περαιτέρω τις επιταγές περί ασφαλείας δικαίου.

95. Συμφωνώ με την Επιτροπή ότι, αφεαυτού, ο ως άνω ισχυρισμός δεν μπορεί να μεταβάλει το συμπέρασμα στο οποίο οδηγεί η εξέταση του έκτου λόγου αναιρέσεως.

96. Επομένως, επιβάλλεται επίσης η απόρριψη και του εβδόμου λόγου αναιρέσεως.

Επί του ογδόου λόγου αναιρέσεως: προσβολή της νομικής εννοίας της καταχρήσεως εξουσίας

97. Η αναιρεσείουσα εκτιμά ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, εκτιμώντας χωριστά ένα προς ένα τα στοι-

22 – Βλ. σκέψη 57 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

χεία που είχε προσκομίσει η ίδια προκειμένου να αποδείξει την ύπαρξη καταχρήσεως εξουσίας εκ μέρους της Επιτροπής, καθώς και ότι παρέλειψε να εξετάσει με τον ενδεδειγμένο τρόπο ορισμένα από τα στοιχεία αυτά, μεταξύ των οποίων η αναιρεσίουςα αναφέρει το γεγονός ότι η ανακοίνωση αιτιάσεων θα μπορούσε να της είχε αποσταλεί από τον Απρίλιο του 1991 και ο ισχυρισμός ότι η μεταχείριση που επιφύλαχθηκε στη συγκεκριμένη υπόθεση δεν ήταν σύμφωνη με τη συνήθη πρακτική της Επιτροπής.

98. Δεν συμμερίζομαι τη λογική της αναιρεσίουςας.

Πρώτον, ουδαμώς μπορεί να υποθεθεί ότι, εξετάζοντας κειχωρισμένως τα ως άνω στοιχεία, το Πρωτοδικείο παρέλειψε να προβεί σε σφαιρική εκτίμηση. Αντιθέτως μάλιστα, στη σκέψη 84 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο διευκρινίζει, εν γένει, ότι «ούτε από τα πραγματικά στοιχεία ούτε από τα προσκομισθέντα έγγραφα ούτε από τα επιχειρήματα που προέβαλε η προσφεύγουσα προκύπτει ότι η Επιτροπή καταστρατήγησε την οικεία διοικητική διαδικασία προκειμένου να επιτύχει σκοπό άλλο από τον ρητώς επιδιωκόμενο».

Επιπλέον, ούτε η εκ μέρους του Πρωτοδικείου προσέγγιση του επιχειρήματος σχετικά με το μακρό χρονικό διάστημα που διέρρησε μέχρι την πραγματική κοινοποίηση της ανακοινώσεως των αιτιάσεων ούτε ο ισχυρισμός ότι η Επιτροπή επιφύλαξε εξαιρετική μεταχείριση στην προκειμένη περίπτωση — ζήτημα το οποίο εξετάστηκε, επιπλέον, στα

πλαίσια του εβδόμου λόγου αναιρέσεως — επιτρέπουν να συναχθεί οποιαδήποτε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως εκ μέρους του δικαστή της ουσίας.

99. Κατόπιν αυτού, προτείνω την απόρριψη του ογδού λόγου αναιρέσεως.

Επί του ενάτου λόγου αναιρέσεως: παράβαση του άρθρου 62 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου

100. Με τη σκέψη 25 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ο δικαστής της ουσίας απέρριψε το αίτημα περί επαναλήψεως της προφορικής διαδικασίας που είχε υποβάλει η αναιρεσίουςα, εκτιμώντας ότι τα επικληθέντα νέα στοιχεία «είτε δεν περιλαμβάνουν κανένα στοιχείο αποφασιστικό για την κατάληξη της επίμαχης διαφοράς, είτε αποδεικνύουν απλώς την ύπαρξη πραγματικών περιστατικών προδήλως μεταγενεστέρων της εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, τα οποία δεν μπορούν, κατά συνέπεια, να επηρεάσουν το κύρος της εν λόγω αποφάσεως».

101. Κατά την αναιρεσίουςα, το Πρωτοδικείο, προβάλλοντας το γεγονός ότι τα προσκομισθέντα έγγραφα ήσαν μεταγενέστερα της αποφάσεως, με αποτέλεσμα να απορρίψει το αίτημα περί συνεκτιμήσεώς τους, παρέβη το άρθρο 62 του Κανονισμού Διαδικασίας²³, δεδομένου ότι, προκειμένου να αποδειχθεί ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε

23 — «Το Πρωτοδικείο, αφού ακούσει τον γενικό εισαγγελέα, μπορεί να διατάξει την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας.»

πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως, ο διάδικος πρέπει να μπορεί να επικαλεστεί συμβάντα, η επέλευση των οποίων έπεται της προοβλαλλομένης αποφάσεως.

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως: παράβαση του άρθρου 3, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 17

102. Ο ισχυρισμός αυτός ταυτίζεται, ως προς το περιεχόμενό του, με τον διατυπωθέντα στα πλαίσια του τρίτου σκέλους του πέμπτου λόγου αναιρέσεως. Η αφηρημένη, εκ νέου, διατύπωση της επικρίσεως της αναιρεσείουσας κατά της πρωτόδικης αποφάσεως, υπό την έννοια ότι δεν διευκρινίζονται τα στοιχεία που θα μπορούσαν να καταστήσουν χρήσιμη ή αναγκαία την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας, δεν μου επιτρέπει να διαγνώσω πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως εκ μέρους του Πρωτοδικείου, ώστε να επιβάλλεται η εξαφάνιση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Η αίτηση αναιρέσεως δεν αποτελεί ένδικο βοήθημα με σκοπό απλώς τη διορθωμένη αναδιατύπωση της προοβλαλλομένης πράξεως, αλλ' επιτρέπει την ανάπτυξη των ισχυρισμών προς απόδειξη των νομικών πλανών που είναι ικανές να επιφέρουν την ακύρωση της επίδικης πράξεως.

104. Το Πρωτοδικείο επιβεβαιώνει, στις σκέψεις 78 έως 83 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, την εγκυρότητα της εκτιμήσεως εκ μέρους της Επιτροπής σχετικά με την έλλειψη εννόμου συμφέροντος της IECC να καταγγείλει τις πρακτικές των δημοσίων φορέων παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών που συνίστανται στην άυλη αναταχυδρόμηση.

105. Η αναιρεσείουσα εκτιμά ότι το Πρωτοδικείο, ενεργώντας με τον τρόπο αυτό, παρέβη το άρθρο 3, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 17, σύμφωνα με το οποίο «τα πρόσωπα και οι ενώσεις προσώπων που επικαλούνται έννομο συμφέρον» νομιμοποιούνται να υποβάλουν στην Επιτροπή καταγγελία σχετικά με φερόμενες παραβάσεις των άρθρων 85 και 86, όπως αυτό θα έπρεπε να ερμηνεύεται υπό το φως της καθιερωθείσας με την απόφαση Metro νομολογίας²⁴. Εκτιμά ότι το Πρωτοδικείο όφειλε να λάβει υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία: α) η στηριζόμενη στο άρθρο 25 της Συμβάσεως ΠΤΕ μη προώθηση θίγει τα συμφέροντα των μελών της IECC στον βαθμό που η σχετική παρέμβαση αποσκοπεί στην προστασία των δημοσίων φορέων παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών από τις αρνητικές επιπτώσεις της συμφωνίας CEPT, β) η έννοια της άυλης αναταχυδρομώσεως, όπως αυτή εφαρμόζεται από τις ταχυδρομικές διοικητικές υπηρεσίες, περιλαμβάνει και μέρος των δραστηριοτήτων των μελών της IECC, γ) οι περιπτώσεις μη προωθήσεως ακόμη και προς τα μη μέλη της IECC ενέχουν τον κίνδυνο, λόγω της απειλής που επικρέμαται επ' αυτών, να θίξουν τα μέλη της

V — Εξέταση των λόγων αναιρέσεως επί της υποθέσεως C-450/98 P

103. Η IECC επικαλείται, στα πλαίσια της υποθέσεως C-450/98 P, επτά λόγους αναιρέσεως.

²⁴ — Απόφαση του Δικαστηρίου της 25ης Οκτωβρίου 1977 στην υπόθεση 26/76, Metro κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1977, σ.567, σκέψη 13).

IECC, και δ) η Επιτροπή αναγνώρισε το έννομο συμφέρον των μελών της IECC, εφόσον επί επτά έτη είχε δεχθεί την IECC ως συνομιλητή για όλα τα ταχυδρομικής φύσεως ζητήματα και, ιδίως, εκείνα του τομέα της αναταχυδρομείας τύπου ABA.

106. Επιβάλλεται να υπογραμμιστεί ότι η νομολογία που επικαλέστηκε η αναιρεσείουσα δεν αναγνωρίζει στα νομιμοποιούμενα να υποβάλουν την κατ'εφαρμογήν του άρθρου 3, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 17 αίτηση τη δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής παρά μόνο σε περίπτωση πλήρους ή μερικής απορρίψεως της καταγγελίας τους. Δεν παρέχει κανένα λυσιτελές στοιχείο για τον προσδιορισμό, με βάση το άρθρο 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ, της περιλαμβανόμενης στον κανονισμό εννοίας του εννόμου συμφέροντος. Εν πάση περιπτώσει, δεν είναι βέβαιο ούτε ότι οι περιγραφείσες από την αναιρεσείουσα περιστάσεις είναι ικανές να οδηγήσουν στο συμπέρασμα ότι θιγόταν άμεσα και ατομικά κατά την έννοια του άρθρου 173.

107. Οι προβαλλόμενοι υπό τα στοιχεία α' και δ' ισχυρισμοί δεν μπορούν να αντιταχθούν στην εκτίμηση του Πρωτοδικείου, δεδομένου ότι διατυπώνονται για πρώτη φορά στο πλαίσιο της αιτήσεως αναίρεσεως. Επομένως, είναι απαράδεκτοι.

108. Η συνοψιζόμενη υπό το στοιχείο γ' επιχειρηματολογία δεν παρέχει καμία περαιτέρω διευκρίνιση σε σχέση με όσα αναπτύχθηκαν ενώπιον του Πρωτοδικείου λόγω

της ελλείψεως εξειδικεύσεως, δεν είναι ικανή να θέσει υπό αμφισβήτηση το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε ο α quo δικαστής.

109. Τέλος, με τον ισχυρισμό που διατυπώνεται υπό το στοιχείο β', η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι αποδεικνύει ότι η προσφυγή των δημοσίων φορέων παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών σε διασταλτική ερμηνεία της εννοίας «άυλη αναταχυδρόμηση», χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο τόπος από τον οποίο προέκυψε στην πραγματικότητα το ταχυδρομείο, έχει ως συνέπεια ότι μέρος των δραστηριοτήτων των μελών της IECC μπορούσε να χαρακτηριστεί ως άυλη αναταχυδρόμηση. Αυτό συμβαίνει, για παράδειγμα, στην περίπτωση αποστολής από τη χώρα Β στη χώρα Α. Αν θεωρηθεί ότι το ταχυδρομείο παρήχθη στη χώρα Β σύμφωνα με τις οδηγίες μιας εταιρείας εγκατεστημένης (ή «διαμένουσας», σύμφωνα με την ταχυδρομική ορολογία) στη χώρα Α, το ως άνω ταχυδρομείο θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως άυλη αναταχυδρόμηση ABA και να αποτελέσει αντικείμενο μη προωθήσεως με βάση το άρθρο 25 της Συμβάσεως της ΠΤΕ. Έπεται ότι επιβάλλεται η αναγνώριση στα μέλη της IECC εννόμου συμφέροντος όσον αφορά το σκέλος της καταγγελίας που αφορά τον ούτως οριζόμενο τύπο αναταχυδρομείας.

110. Στα πλαίσια αιτήσεως αναίρεσεως, είναι παραδεκτοί μόνον οι λόγοι αναίρεσεως οι οποίοι αποσκοπούν στο να αποδείξουν ότι η απόφαση του Πρωτοδικείου πάσχει νομική πλάγη.

Αφού διαπίστωσε, στη σκέψη 81 της αποφάσεώς του, ότι τα μέλη της IECC δεν

παρεμβαίνουν, εξ ορισμού, στις πράξεις άυλης αναταχυδρομίσεως, το Πρωτοδικείο έκανε λόγο για τον τύπο αναταχυδρομίσεως ΑΒΓΑ, κατά την ερμηνεία που φέρεται να προσιδιάζει στους δημόσιους φορείς παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών. Όπως υπογραμμίζει ορθώς η Επιτροπή, μόνον ο τύπος αυτός αναταχυδρομίσεως, εξαιρουμένης της άυλης αναταχυδρομίσεως του τύπου ΑΒΑ — πάντοτε ερμηνευόμενου με τον ίδιο τρόπο — μπορεί να αφορά τα μέλη της ΙΕCC²⁵. Για τον λόγο αυτό το Πρωτοδικείο απαντά, στη σκέψη 82, ότι το γεγονός ότι η άυλη αναταχυδρομίστη ΑΒΓΑ ήταν δυνατό να αφορά τα μέλη της «δεν μπορεί να επηρεάσει το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε η Επιτροπή όσον αφορά την άυλη αναταχυδρομίστη του τύπου ΑΒΑ». «Προσέτι [συνεχίζει το Πρωτοδικείο], η προσφεύγουσα επιβεβαιώνει ότι η άυλη αναταχυδρομίστη ΑΒΓΑ ισοδυναμεί, στην πραγματικότητα, με την αναταχυδρομίστη του τύπου ΑΒΓ, την οποία εξέτασε η Επιτροπή με την από 14 Αυγούστου 1995 απόφασή της και θα ελεγχθεί, κατά συνέπεια, από το Πρωτοδικείο στο πλαίσιο της προσφυγής που ασκήθηκε κατά της αποφάσεως αυτής».

112. Κατάληγω έτσι στο συμπέρασμα ότι ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτος ως προς το κύριο αίτημα και αβάσιμος κατά τα λοιπά.

Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως: αλλοίωση της αποφάσεως της 6ης Απριλίου 1995

113. Κατά την αναιρεσίτουσα, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, διευκρινίζοντας στις σκέψεις 58 έως 62, το αντίστοιχο περιεχόμενο των αποφάσεων της 6ης Απριλίου και 14ης Αυγούστου 1995, αλλοίωσε διάφορα έγγραφα που περιελάμβανε η δικογραφία. Ειδικότερα, το Πρωτοδικείο θα μπορούσε απλώς να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το αφορόν την αναταχυδρομίστη ΑΒΓ σκέλος της αποφάσεως της 6ης Απριλίου 1995 μέσω εσφαλμένης ερμηνείας του από 17 Φεβρουαρίου 1995 εγγράφου της Επιτροπής, του από 22 Φεβρουαρίου 1995 εγγράφου της ΙΕCC, της ίδιας της επίδικης αποφάσεως και του υπομνήματος αντικρούσεως της Επιτροπής.

111. Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, ενόψει των ανωτέρω εκτιμήσεων του Πρωτοδικείου, η αναιρεσίτουσα περιορίζεται να επαναλάβει και να αναπτύξει την άποψη που είχε υποστηρίξει πρωτοδικώς, χωρίς καν να αμφισβητήσει την εγκυρότητα της συλλογιστικής που ακολούθησε το Πρωτοδικείο. Επομένως, το σκέλος αυτό του λόγου αναιρέσεως πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτο.

114. Η επιτηδευμένη επιχειρηματολογία που η αναιρεσίτουσα αναπτύσσει στο πλαίσιο του ως άνω λόγου αναιρέσεως προσφέρει σπάνιο δείγμα κενότητας και τυπολατρίας, όπως επισημαίνει ορθώς η Επιτροπή, και μπορεί να κατανοηθεί μόνον υπό το πρίσμα μιας ιδιόμορφης διαδικαστικής στρατηγικής. Εν πάση περιπτώσει, δεν χρίζει εμπειριστικώς αναιρέσεως. Αρκεί να υπομνηστεί ότι, από την ανάγνωση της αποφάσεως της 6ης Απριλίου 1995 — όπως έπραξε άλλωστε και το Πρωτοδικείο —, μπορεί να συναχθεί ευλόγως ότι το αφορόν την αναταχυδρομίστη ΑΒΓ σκέλος της καταγγελίας δεν

25 — Πρόκειται για την περίπτωση κατά την οποία η διαμένουσα στη χώρα Α εταιρία — σύμφωνα με το ευρύ κριτήριο που η αναιρεσίτουσα αποδίδει στις ταχυδρομικές διοικητικές υπηρεσίες — προσβαίνει σε σωρεία ταχυδρομικών αποστολών προς τη χώρα Β, τις προωθεί μέχρι τη χώρα Γ — με τη συνεργασία επιχειρηματιών όπως είναι τα μέλη της ΙΕCC — επιφορτίζοντας τον δημόσιο φορέα παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών της ως άνω χώρας να τις διαχετεύσει προς τη χώρα Α.

αποτελούσε αντικείμενο της ως άνω απόφασης.

115. Κατά τα λοιπά, εκτιμώ ότι ο παρών λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως αβάσιμος.

Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως: προσβολή της νομικής εννοίας της ανυπόστατης πράξεως

116. Η αναιρεσείουσα εκτιμά ότι το Πρωτοδικείο ερμήνευσε εσφαλμένα τα κριτήρια βάσει των οποίων χαρακτηρίζεται μια πράξη ως ανυπόστατη, χωρίς να συναγάγει τις αναγκαίες έννομες συνέπειες από τον εκ περισσού χαρακτήρα του αποσταλέντος στις 12 Απριλίου 1995, δυνάμει του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63, εγγράφου και της απόφασης της 14ης Αυγούστου 1995.

117. Χωρίς να υπεισέλθω σε ανούσιες αναπτύξεις, περιορίζομαι να διαπιστώσω ότι ο φερόμενος ως εκ περισσού χαρακτήρας των ως άνω πράξεων — αντικείμενο των οποίων, όπως υπενθυμίζω, είναι οι δραστηριότητες αναταχυδρομής του τύπου ΑΒΓ — είναι απόρροια του γεγονότος, το οποίο επίσης ειμάζεται, ότι η απόφαση της 6ης Απριλίου 1995 απέρριψε το σκέλος της αφορώσας την αναταχυδρομηση του τύπου ΑΒΓ καταγγελίας. Όπως επιβεβαιώνει η εξέταση του δευτέρου λόγου αναιρέσεως, προκύπτει σαφώς από το ίδιο το γράμμα της ως άνω απόφασης ότι δεν συμβαίνει αυτό εν προκειμένω, οπότε η εικασία επί της οποίας στηρίζεται η αναιρεσείουσα είναι εσφαλμένη.

118. Δεδομένου ότι ο τρίτος λόγος αναιρέσεως δεν ασκεί επιρροή, πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως αβάσιμος.

Επί του τετάρτου λόγου αναιρέσεως: πλάνη κατά την εφαρμογή της νομικής εννοίας του κοινοτικού συμφέροντος

119. Η Επιτροπή εκτιμά ότι ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να κηρυχθεί στο σύνολό του απαράδεκτος, δεδομένου ότι στοχεύει να εισαγάγει νέα ζητήματα τα οποία δεν είχαν τύχει εξέτασεως στο πλαίσιο της προσφυγής ακυρώσεως επ' ευκαιρία της υποθέσεως T-204/95.

120. Καίτοι η ΙΕCC δεν επιδίωξε πρωτοδικώς να αμφισβητήσει την απόφαση της Επιτροπής της 14ης Αυγούστου 1995 λόγω κακής εφαρμογής της εννοίας του κοινοτικού συμφέροντος, γεγονός παραμένει ότι η αναιρεσείουσα αμφισβήτησε στην πραγματικότητα τη νομιμότητα της απορρίψεως της καταγγελίας της με το αιτιολογικό ότι οι δημόσιοι φορείς παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών παρέσχον διαβεβαιώσεις ότι δεν επρόκειτο να επικαλεστούν το άρθρο 25, παράγραφος 4, της Συμβάσεως ΠΤΕ για να μην προωθούν την αναταχυδρομηση του τύπου ΑΒΓ. Οι ισχυρισμοί που διατυπώνονται προς στήριξη του οικείου λόγου αναιρέσεως εμπίπτουν στο πεδίο της νομικής εκτιμήσεως εκ μέρους του Πρωτοδικείου και δεν έχουν ως αποτέλεσμα, κατά την άποψή μου, να διευρύνουν κατά τρόπο απαράδεκτο το αντικείμενο της διαφοράς.

121. Η αναιρεσείουσα διαιρεί τον λόγο αυτό αναιρέσεως σε τρία σκέλη.

122. Με το πρώτο σκέλος, η IECC ισχυρίζεται ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, με τη σκέψη 148 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, εκτιμώντας ότι η Επιτροπή είχε τη δυνατότητα να στηρίξει την απόφασή της στην έλλειψη κοινοτικού συμφέροντος, χωρίς να αναφερθεί ρητώς στην ως άνω έννοια.

123. Όπως διευκρίνισα κατά την εξέταση του δευτέρου λόγου αναιρέσεως στο πλαίσιο της υποθέσεως C-449/98 P, η επίκληση της ελλείψεως κοινοτικού συμφέροντος δεν είναι τίποτε περισσότερο από ένα συντεταγμένο τύπο που επιτρέπει να προσδιοριστεί εν συντομία το σύνολο των καταστάσεων, ενόψει των οποίων η Επιτροπή μπορεί να κάνει χρήση, τηρώντας το δίκαιο, της διακριτικής ευχέρειάς της να μη δώσει συνέχεια σε αίτηση υποβληθείσα δυνάμει του άρθρου 3 του κανονισμού 17. Επομένως, δεν είναι αναγκαίο η έκφραση αυτή να παρατίθεται κατά γράμμα στο σώμα της αποφάσεως. Άλλωστε, αυτό έκρινε και το Δικαστήριο όταν αποφάνθηκε, απαντώντας σε παρεμφερή επιχειρηματολογία, ότι «το Πρωτοδικείο ορθώς έκρινε ότι η έλλειψη κοινοτικού συμφέροντος αποτελούσε το υπόβαθρο ολόκληρης της επίδικης αποφάσεως»²⁶.

124. Με το δεύτερο σκέλος του τετάρτου λόγου αναιρέσεως, η IECC επικρίνει, επι-

κουρικώς, το γεγονός ότι το Πρωτοδικείο δέχθηκε ένα και μόνον κριτήριο ως βάση εκτιμήσεως του κοινοτικού συμφέροντος, χωρίς να αναλύσει τα εξαγγελόμενα με την απόφασή του Automec II στοιχεία.

125. Για τους προεκτεθέντες στα σημεία 65 επ. λόγους, ο ισχυρισμός αυτός πρέπει να απορριφθεί.

126. Σύμφωνα με το τρίτο σκέλος του λόγου αναιρέσεως, η IECC ισχυρίζεται ότι το Πρωτοδικείο προσέβαλε την έννοια του κοινοτικού συμφέροντος διότι δεν εξέτασε με τον επιβαλλόμενο τρόπο αν τα δικαιώματα του καταγγέλλοντος μπορούσαν να τύχουν επαρκούς προστασίας από τα εθνικά δικαιοδοτικά όργανα.

127. Με τη σκέψη 164 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο, αφού υπενθύμισε ότι η Επιτροπή, εκδίδοντας την απόφαση της 14ης Αυγούστου 1995, δεν προέβη σε οριστική εξέταση της αφορώσας την αναταχυδρόμηση τύπου ΑΒΓ πρακτικής των δημοσίων φορέων παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών υπό το φως του άρθρου 86 της Συνθήκης, προσθέτει ότι «η απόφαση δεν επηρεάζει το δικαίωμα της προσφεύγουσας να χρησιμοποιήσει κάθε ένδικο βοήθημα που κρίνει κατάλληλο στην περίπτωση κατά την οποία θα συγκεντρώσει αποδείξεις περί της επανεμφάνσεως πρακτικών τις οποίες θεωρεί παράνομες».

128. Κατά την αναιρεσείουσα, το ως άνω χωρίο πρέπει να ερμηνευθεί ως εμπειριέχον

26 – Σκέψη 52 της προαναφερθείσας αποφάσεως Uflex.

στοιχείο εκτιμήσεως του κοινοτικού συμφέροντος μη περιλαμβανόμενο στην απόφαση και το οποίο το Πρωτοδικείο πρόσθεσε παρανόμως προκειμένου να δικαιολογήσει την απόρριψη της καταγγελίας, χωρίς να επαληθεύσει — όπως όφειλε να πράξει — αν τα εθνικά δικαστήρια είχαν την ευχέρεια να παράσχουν ικανοποιητική προστασία των συμφερόντων της καταγγέλουσας.

129. Όπως εξέθεσα ανωτέρω, από τη νομολογία του Δικαστηρίου δεν μπορεί να συναχθεί ότι για την εκτίμηση του κοινοτικού συμφέροντος, στα πλαίσια καταγγελίας υποβαλλομένης σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού 17, απαιτείται η συνεκτίμηση συγκεκριμένου στοιχείου. Η φερόμενη αμέλεια που η IECG προσάπτει στη συλλογιστική του Πρωτοδικείου δεν μπορεί να αποτελέσει σε καμία περίπτωση το θεμέλιο εξαφανίσεως της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, δεδομένου ότι το Πρωτοδικείο δεν έκρινε ότι η απόρριψη της καταγγελίας δικαιολογούνταν από τη δυνατότητα των καταγγελλόντων να προβάλλουν τις αξιώσεις τους ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων.

130. Ενόψει του συνόλου των προεκτεθέντων, επιβάλλεται η απόρριψη του τετάρτου λόγου αναιρέσεως στο σύνολό του.

Επί του πέμπτου λόγου αναιρέσεως: παράβαση των διατάξεων του άρθρου 3, στοιχείο ζ', της Συνθήκης, σε συνδυασμό με τα άρθρα 85, 86, 89 και 155 αυτής

131. Η αναιρεσείουσα καταγγέλλει εσφαλμένη ερμηνεία του ακριβούς περιεχομένου

της αποστολής που τα άρθρα 89 και 155 της Συνθήκης αναθέτουν στην Επιτροπή με σκοπό τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής των άρθρων 3, στοιχείο ζ', 85 και 86. Όπως προκύπτει από τις συνδυασμένες διατάξεις των ως άνω άρθρων, η υποχρέωση της Επιτροπής έγκειται στο να μεριμνά ώστε να μην νοθεύεται ο ανταγωνισμός, στόχος μη συμβαζόμενος με την απόφαση περί μη διώξεως παραβάσεως με τη μοναδική αιτιολογία ότι τα πραγματικά περιστατικά παρείχαν στην Επιτροπή την ευχέρεια να εκτιμήσει «ότι δεν ήταν σκόπιμο να δώσει συνέχεια σε καταγγελία η οποία αποκάλυπτε πρακτικές που έπαισαν στη συνέχεια» (σκέψη 146 in fine της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως). Προς στήριξη της επιχειρηματολογίας της, η αναιρεσείουσα επικαλείται τις προτάσεις και την απόφαση στην προαναφερθείσα υπόθεση Ufex.

132. Από την προαναφερθείσα απόφαση της 20ής Ιανουαρίου 1981 στην υπόθεση GEMA κατά Επιτροπής η αναιρεσείουσα συνάγει ότι η αναγνωριζόμενη από το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 17 ευχέρεια της Επιτροπής να εκδίδει απόφαση περί απαγορεύσεως πρακτικής, δεόντως διαπιστωμένης, αντικειμένης στους κανόνες του ανταγωνισμού, σημαίνει ότι η Επιτροπή μπορεί να απόσχει από την έκδοση αποφάσεως, υπό παρόμοιες περιστάσεις, μόνον εφόσον συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις.

133. Η αναιρεσείουσα συνάγει από την προαναφερθείσα απόφαση του Πρωτοδικείου της 24ης Ιανουαρίου 1995 στην υπόθεση BEMIM κατά Επιτροπής ότι η αναγνωριζόμενη από το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 17 ευχέρεια της Επιτροπής να μην εκδίδει απόφαση επί της υπαρκτής παραβάσεως των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης δικαιολογείται οσάκις η αρμοδιότητα της Επιτροπής δεν είναι αποκλειστική, ήτοι οσάκις στην άσκησή της

συμμετέχουν και τα δικαιοδοτικά όργανα των κρατών μελών. Α contrario sensu, όταν η αρμοδιότητα της Επιτροπής είναι αποκλειστική, δεν υφίσταται δυνατότητα χρήσεως της ως άνω ευχερείας.

Η αναιρεσείουσα εκτιμά, λοιπόν, ότι τα αναγκαία για τη διερεύνηση μιας καταγγελίας που αφορά παράβαση των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης μέτρα, οσάκις η καταγγελία στρέφεται κατά των ταχυδρομικών υπηρεσιών των κρατών μελών που συνήψαν συμφωνίες σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 25 της Συμβάσεως της ΠΤΕ και παρεμπόδισαν την προώθηση της αντανακλαστικής, βαίνουν πέραν της δικαιοδοσίας του εθνικού δικαστή ή των διαφόρων εθνικών δικαστών που ενεργούν ατομικά στα διάφορα κράτη μέλη. Από τα ανωτέρω συνάγεται κατ' ανάγκη το συμπέρασμα ότι η Επιτροπή διαθέτει de facto αποκλειστική αρμοδιότητα να επιλαμβάνεται καταγγελίας που εμφανίζει τα ως άνω χαρακτηριστικά γνωρίσματα.

134. Όσον αφορά το παραδεκτό του πέμπτου λόγου αναιρέσεως, παραπέμπω σε όσα προαναφέρα σε σχέση με τον προηγούμενο λόγο αναιρέσεως.

135. Οι ισχυρισμοί της IECC στο πλαίσιο του πέμπτου λόγου αναιρέσεως συνίστανται, κατά βάση, σε παραλλαγή των επιχειρημάτων που προβλήθηκαν στα πλαίσια του τετάρτου λόγου αναιρέσεως και έτυχαν της δέουσας εξέτασής. Στοχεύουν, εν τέλει, στον προσδιορισμό του περιεχομένου των υποχρεώσεων της Επιτροπής, οσάκις αυτή επιλαμβάνεται καταγγελίας σχετικά με περιοριστικές του ανταγωνισμού πρακτικές.

Επομένως, παραπέμπω σε όσα προεξέθεσα αναλύοντας τον λόγο αυτό αναιρέσεως.

136. Κατά την άποψή μου, το μοναδικό ερώτημα γενικού ενδιαφέροντος που θέτει ο ως άνω λόγος αναιρέσεως έγκειται στη σύγκριση μεταξύ των πραγματικών περιστατικών της υπό κρίση υποθέσεως και εκείνων της αποφάσεως Ufex κ.λπ. κατά Επιτροπής, στην οποία η αναιρεσείουσα αναφέρθηκε εκτενώς με το υπόμνημά της απαντήσεως.

Σύμφωνα με την άποψη της IECC, σε αμφότερες τις περιπτώσεις η Επιτροπή αρνήθηκε να απαγορεύσει τις διαπιστωθείσες παραβάσεις των κανόνων του ανταγωνισμού με το αιτιολογικό ότι είχαν παύσει, χωρίς να αξιολογήσει το ενδεχόμενο διατηρήσεως των αποτελεσμάτων των ως άνω πρακτικών στα πλαίσια της εκτιμήσεως του κοινοτικού συμφέροντος.

137. Η ερμηνεία της αναιρεσείουσας, μολοντί υποκειμενική, είναι εκ προθέσεως απλουστευμένη.

138. Στα πλαίσια της υποθέσεως Ufex, το Δικαστήριο εξαφάνισε την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση με το αιτιολογικό ότι είχε κάνει δεκτό το επιχειρήμα ότι η εξέταση καταγγελίας σχετικά με παρελθούσες παραβάσεις δεν στοιχούσε προς την ανατεθειμένη από τη Συνθήκη στην Επιτροπή αποστολή, αλλ' εξυπηρετούσε ουσιαστικά τους καταγγέλλοντες, διευκολύνοντάς τους να αποδεικνύουν την ύπαρξη πταίσματος προ-

κειμένου να επιτυγχάνουν την επιδίκαση αποζημιώσεως ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων²⁷.

139. Με τις προτάσεις που είχα αναπτύξει στην υπόθεση εκείνη, με ενδιέφερε κυρίως να αποθαρρύνω τη γενικού χαρακτήρα εκτίμηση που περιελάμβανε η επίδικη στο πλαίσιο εκείνο απόφαση, την οποία επικύρωσε η απόφαση του Πρωτοδικείου, σύμφωνα με την οποία — εν συντομία — η Επιτροπή μπορούσε να αδιαφορήσει για οποιαδήποτε καταγγελία σχετική με πρακτικές αντίθετες προς τον ανταγωνισμό αφ' ης στιγμής είχαν παύσει να ασκούνται. Είχα την αίσθηση ότι στην αλληλουχία αυτή η επιχειρηματολογία ότι σε παρόμοια περίπτωση το μοναδικό συμφέρον που διακυβεύεται είναι το ιδιωτικό του προσφεύγοντος να επιτύχει ενδίκως την καταβολή αποζημιώσεως λόγω της απορρέουσας από τις ως άνω πρακτικές ζημίας ήταν σαφώς πεπλανημένη.

140. Όπως είχα διευκρινίσει τότε, «η Επιτροπή δεν πρέπει να ανεχθεί την κατάσταση αυτή. Αντιθέτως, υποχρεούται να αποκαταστήσει τον ελεύθερο ανταγωνισμό στον εν λόγω τομέα από τη στιγμή που πληρούνται οι άλλες προϋποθέσεις που δικαιολογούν το “κοινοτικό συμφέρον” της παρεμβάσεώς της». Κατά τα λοιπά, είχα θεωρήσει ότι ο ως άνω στόχος συμβιβάζεται απόλυτα με το γεγονός ότι οι καταγγέλλοντες ωθούνται από τη μέριμνα υπερασπίσεως των ιδίων συμφερόντων τους.

141. Συνοψίζοντας, θεώρησα ακολούθως ότι η Επιτροπή δεν μπορούσε να «αδρανεί»

επιλαμβανόμενη καταγγελίας, υπό το πρόσχημα ότι οι οικείες πρακτικές, το ασύμβατο των οποίων με τους κανόνες του ανταγωνισμού είχε διαπιστωθεί, έπαυσαν οριστικώς, χωρίς να έχει ελεγχθεί αν δεν είχαν εξαλειφθεί τα αποτελέσματα των ως άνω πρακτικών.

142. Η εκδοθείσα από το Δικαστήριο απόφαση δέχεται προφανώς την ως άνω ερμηνεία στον βαθμό που επιβεβαιώνει ότι «η Επιτροπή δεν μπορεί, όταν καθορίζει προτεραιότητες κατά την αντιμετώπιση των καταγγελιών των οποίων έχει επιληφθεί, να θεωρεί ότι αποκλείονται a priori από το πεδίο δράσεώς της ορισμένες καταστάσεις που εμπíπτουν στην αποστολή που της έχει ανατεθεί με τη Συνθήκη»²⁸. Με τον τρόπο αυτό, δόθηκε απάντηση στην ανησυχητική αντίληψη της Επιτροπής περί της ίδιας αποστολής της που της επέτρεπε να αποφεύγει τον έλεγχο σχετικά με πρακτικές του παρελθόντος χωρίς καμία αιτιολογία.

143. Το Δικαστήριο πρόσθεσε ότι «η Επιτροπή δεν μπορεί να στηριχθεί μόνο στο γεγονός ότι οι φερόμενες ως αντίθετες προς τη Συνθήκη πρακτικές έπαυσαν, για να αποφασίσει να θέσει στο αρχείο καταγγελία σχετική με τις πρακτικές αυτές, λόγω ελλείψεως κοινοτικού συμφέροντος, χωρίς να έχει εξακριβώσει αν τα αντίθετα προς τον ανταγωνισμό αποτελέσματα εξακολουθούν και αν, ενδεχομένως, η σοβαρότητα των φερομένων παραβιάσεων του ανταγωνισμού ή η εξακολούθηση των αποτελεσμάτων τους δύνανται να προσδώσουν στην καταγγελία αυτή κοινοτικό συμφέρον»²⁹.

28 — Σκέψη 93.

29 — Σκέψη 95.

27 — Σκέψη 96 της προαναφερθείσας αποφάσεως Ufex.

144. Η εκ μέρους του Πρωτοδικείου εκτίμηση της νομιμότητας στο πλαίσιο της παρούσας υποθέσεως δεν εμφανίζει τα ίδια χαρακτηριστικά γνωρίσματα.

η Επιτροπή, εκδίδοντας την απόφαση GD Net, είχε χαρακτηρίσει οριστικά τις επίδικες πρακτικές ως αντικείμενες στον ανταγωνισμό.

145. Πρώτον, το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι η Επιτροπή δεν προέβη σε οριστική εξέταση της νομιμότητας των επιμέλων πρακτικών υπό το φως του άρθρου 86³⁰. Επομένως, δεν μπορεί να συνάγεται άνευ ετέρου ότι τα επίδικα εμπόδια για την αναταχυδρόμηση συνιστούσαν αφεαυτών παραβάσεις του ως άνω άρθρου. Η απόφαση της 10ης Φεβρουαρίου 2000, Deutsche Post³¹, με την οποία το Δικαστήριο έκρινε ότι συμβιβάζονται με τους κανόνες περί ανταγωνισμού ορισμένες λεπτομέρειες εφαρμογής, εκ μέρους δημοσίου φορέα παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών, των δυνατοτήτων που του προσφέρει το άρθρο 25, παράγραφος 3, της Σύμβασης της Παγκόσμιας Ταχυδρομικής Ενώσεως, μπορεί να δώσει λαβή για την απάμβλυνση οποιουδήποτε πρόωρου συμπεράσματος. Η θεμελιώδης ratio της ως άνω αποφάσεως έγκειται στο ότι, σε αντίθετη περίπτωση, θα μπορούσε να τεθεί σε κίνδυνο η εκπλήρωση, υπό οικονομικά ισόρροπες συνθήκες, του έργου γενικού συμφέροντος ως απόρροια των επιβαλλόμενων στον δημόσιο φορέα υποχρεώσεων για την παροχή παγκόσμιων υπηρεσιών³². Μολονότι η απόφαση εκδόθηκε επί υποθέσεως αφορώσας την άυλη αναταχυδρόμηση του τύπου ABA, το ίδιο ισχύει προφανώς και για οποιονδήποτε τύπο αναταχυδρομίσεως.

146. Δεύτερον, στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση δεν απαντά πλέον η συλλογιστική της σκέψεως 58 της αποφάσεως του Πρωτοδικείου της 15ης Ιανουαρίου 1997 στην υπόθεση SFEI κ.λπ. κατά Επιτροπής³³, αναιρεθείσας με την απόφαση Ufex, σύμφωνα με την οποία «η εξέταση της υποθέσεως και η διαπίστωση παρελθουσών παραβάσεων δεν θα γίνονταν πλέον προς το συμφέρον της εξασφάλισης ανόθευτου ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς και, συνεπώς, δεν θα ανταποκρίνονταν στην αποστολή που έχει ανατεθεί στην Επιτροπή με τη Συνθήκη», επιχείρημα που έδωσε λαβή προκειμένου να δικαιολογηθεί η ένοχη «αδράνεια» της κοινοτικής εκτελεστικής εξουσίας, όπως επισήμανα προηγουμένως.

Στην παρούσα υπόθεση, οι σκέψεις 146 επ. της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως εξυπονοούν ότι το γεγονός ότι έπαυσαν οι πρακτικές δεν παρέχει στην Επιτροπή το δικαίωμα να μην ενεργήσει. Χαρακτηρίζεται, μετριοπαθέστερα, ως στοιχείο εκτιμήσεως του κοινοτικού συμφέροντος προκειμένου να συνεχιστεί η διερεύνηση της καταγγελίας.

Αντιθέτως, στα πλαίσια της υποθέσεως που οδήγησε στην έκδοση της αποφάσεως Ufex,

147. Τέλος, στην προκειμένη περίπτωση, το Πρωτοδικείο εξέτασε, στις σκέψεις 150 έως 153 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κατά τρόπο ενδελεχή, το έτερο στοιχείο που έλαβε υπόψη της η Επιτροπή προκειμένου να μη συνεχίσει τη διερεύνηση της καταγγελίας, ήτοι την πιθανολόγηση, ενόψει των εγγυήσεων που έδωσαν οι διάφοροι δημόσιοι

30 – Σκέψη 145 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

31 – Συνεχίζουσες υποθέσεις C-147/97 και C-148/97 (Συλλογή 2000, σ. I-825).

32 – Ibidem, σκέψη 50.

33 – Υπόθεση T-77/95 (Συλλογή 1997, σ. II-1).

φορείς παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών, ότι δεν πρόκειται να επαναληφθούν ορισμένες πρακτικές, τις οποίες — επαναλαμβανών — η Επιτροπή απέφυγε να χαρακτηρίσει υπό το φως του άρθρου 86 της Συνθήκης. Ο κίνδυνος αυτός αποτελεί άλλωστε το κύριο στρεβλωτικό αποτέλεσμα που εξακολουθεί να υφίσταται σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της αναιρεσείουσας.

148. Με βάση τις τρεις αυτές διευκρινίσεις συνάγω ότι τα διδάγματα που μπορούν να συναχθούν από την απόφαση Ufex δεν τυχάνουν εφαρμογής εν προκειμένω.

149. Επομένως, επιβάλλεται η απόρριψη του πέμπτου λόγου αναιρέσεως.

Επί του έκτου λόγου αναιρέσεως: έλλειψη αιτιολογήσεως

150. Κατά την αναιρεσείουσα, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση φέρει το στίγμα τριών αντιφάσεων που στοιχειοθετούν πεπλανημένη αιτιολόγηση.

151. Πρώτον, από τη σκέψη 121 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, σε συνδυασμό με τη σκέψη 69, επιβεβαιώνεται ότι η απόφαση της 6ης Απριλίου 1995 δεν αφορά τις φερόμενες παραβάσεις του άρθρου 85 της Συνθήκης που διέπραξαν οι δημόσιοι φορείς παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών, ενώ η

ανάγνωση των σκέψεων 97 έως 100 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως επιτρέπει τη συναγωγή του αντιθέτου συμπεράσματος.

152. Η πρώτη αυτή (και εκ του πονηρού) επιχειρηματολογία δεν ασκεί επιρροή, δεδομένου ότι, στην καλύτερη των περιπτώσεων, ο κατά την έννοια του άρθρου 3 του κανονισμού 17 καταγγέλλων δεν έχει κανένα δικαίωμα να επιβάλει στην Επιτροπή συγκεκριμένο σχέδιο εξετάσεως της καταγγελίας του ή νομικό χαρακτηρισμό των καταγγελλομένων πραγματικών περιστατικών. Επιπλέον, η αναιρεσείουσα αδυνατεί να εντοπίσει, με τα προαναφερθέντα χωρία, την αντίφαση που ισχυρίζεται ότι διέπει τη συλλογιστική του Πρωτοδικείου, αντλώντας από διάφορα στοιχεία και άσχετα επαγωγικά συμπεράσματα, τα οποία είναι από κάθε άποψη ανεπαρκή για να στηρίξουν παρόμοια επιχειρηματολογία.

153. Η δεύτερη αντίφαση εντοπίζεται από τον παραλληλισμό μεταξύ του χωρίου της σκέψεως 145 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, σύμφωνα με το οποίο το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι «από την απόφαση της 14ης Αυγούστου 1995, σχετικά με την ανταχυδρόμηση τύπου ABT, προκύπτει ότι η Επιτροπή δεν προέβη σε οριστική εξέταση της νομιμότητας των επιμάχων πρακτικών σε σχέση με το άρθρο 86 της Συνθήκης» και της σκέψεως 105, σύμφωνα με την οποία «η Επιτροπή, δηλώνοντας ότι οι παρεμποδίσεις της αναταχυδρομώσεως τύπου ABA εμπορικού χαρακτήρα δεν συνιστούσαν καταχρηστική εκμετάλλευση, κατά την έννοια του άρθρου 86 της Συνθήκης, υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο».

154. Εν προκειμένω, δεν υφίσταται αντίφαση, στον βαθμό που, με το πρώτο αναφερθέν χωρίο, το Πρωτοδικείο εξέτασε τη νομιμότητα της αποφάσεως της Επιτροπής της

14ης Αυγούστου 1995, να μην κάνει χρήση προσωρινά της εξουσίας της διαπιστώσεως μιας παραβάσεως, ενώ, με το δεύτερο χωρίο, κατέληξε ότι ήταν παράνομη η οριστική απόφαση της 6ης Απριλίου 1995 επί του συμβιβαστού ορισμένων πρακτικών με το άρθρο 86 της Συνθήκης.

Η φερόμενη αντίφαση στηρίζεται αποκλειστικά σε επιχειρήματα που αφορούν είτε το αντίστοιχο περιεχόμενο των αποφάσεων της 6ης Απριλίου και της 14ης Αυγούστου 1995 είτε τα όρια της εξουσίας της Επιτροπής να μην εκδώσει οριστική απόφαση περί διαπιστώσεως παραβάσεως. Επομένως, πρόκειται για ισχυρισμούς που αφορούν την ουσία και οι οποίοι, όχι μόνον εξετάστηκαν στο πλαίσιο άλλων λόγων αναιρέσεως, αλλά και οι οποίοι δεν μπορούν να προβάλλονται στο πλαίσιο φερομένης παραβάσεως ουσιωδών τύπων.

155. Η αναιρεσείουσα επισημαίνει και μια τρίτη αντίφαση μεταξύ διαφόρων τμημάτων του σκεπτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Αφενός, με τις σκέψεις 169 έως 171, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι η απλή ύπαρξη του άρθρου 25 της Συμβάσεως της Παγκόσμιας Ταχυδρομικής Ενώσεως δεν συνιστά αφεαυτής παράβαση εκ μέρους των δημοσίων φορέων παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών των κοινοτικών κανόνων περί ανταγωνισμού· μόνον η επίκλησή του θα μπορούσε, υπό την επιφύλαξη ότι επηρεάζει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, να επιπτεει στο κοινοτικό πεδίο εφαρμογής. Αφετέρου, με τις σκέψεις 99 έως 101, το Πρωτοδικείο αναγνωρίζει τον υφιστάμενο δεσμό μεταξύ της συμφωνίας CEPT και της ανάγκης εφαρμογής του προβλεπόμενου στο άρθρο 25 της Συμβάσεως της Παγκόσμιας Ταχυδρομικής Ενώσεως μηχανισμού, καθώς

και το ότι οι δημόσιοι φορείς παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών επικαλέστηκαν όντως την ως άνω διάταξη όταν παρεμπόδισαν την προώθηση των επιδίκων αναταχυδρομήσεων.

156. Αδυνατώ να κατανοήσω πού έγκειται η αντίφαση που η αναιρεσείουσα προσάπτει στη συλλογιστική του Πρωτοδικείου με τις ως άνω δύο σειρές σκέψεων.

Με την πρώτη σειρά, ήτοι με τις σκέψεις 169 έως 171, το Πρωτοδικείο, δικαστής της νομιμότητας, επιδιώκει να απορρίψει το επιχειρήματα της IECC ότι η ίδια η ύπαρξη του άρθρου 25 της Συμβάσεως της Παγκόσμιας Ταχυδρομικής Ενώσεως είναι συστατική δολίας πρακτικής. Το Πρωτοδικείο καταλήγει — ορθώς, κατά την άποψή μου — ότι η συγκεκριμένη επίκληση απλώς και μόνον της ως άνω διατάξεως εκ μέρους των δημοσίων φορέων παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών, η οποία εντάσσεται, εξάλλου, στις διατάξεις διεθνούς συνθήκης με παγκόσμιο χαρακτήρα, μπορεί να εγείρει αμφιβολίες ως προς το συμβιβαστό με τους κοινοτικούς κανόνες περί ανταγωνισμού, υπό την επιφύλαξη ότι επηρεάζεται το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών. Συναφώς, το κυρίως διατυπούμενο με την πρώτη περίοδο της σκέψεως 171, την οποία η αναιρεσείουσα προτίμησε να αποκλείσει από τη συγκριτική αντιπαράθεση, αποκτά αποφασιστική σημασία. Υπενθυμίζεται εκεί ότι το επίδικο άρθρο 25 «δεν επιβάλλει την υποχρέωση [μην προωθήσεως] του ταχυδρομείου το οποίο αποτελεί αντικείμενο της αναταχυδρομήσεως».

Με τις σκέψεις 99 έως 101 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο απορρίπτει ορθώς την ερμηνεία που η Επιτροπή

αποδίδει στο άρθρο 86, με την απόφαση της 6ης Απριλίου 1995, σε σχέση με την ενδεχόμενη επίκληση του άρθρου 25 της Συμβάσεως της Παγκόσμιας Ταχυδρομικής Ενώσεως.

157. Ο έκτος λόγος αναιρέσεως είναι απορριπτός στο σύνολό του.

Επί του εβδόμου λόγου αναιρέσεως: προσβολή της νομικής εννοίας της καταχρήσεως εξουσίας

158. Η αναιρεσείουσα αμφισβητεί, τέλος, την εκτίμηση του Πρωτοδικείου σχετικά με τους ισχυρισμούς της περί καταχρήσεως εξουσίας κατά την έκδοση των αποφάσεων της 6ης Απριλίου και 14ης Αυγούστου 1995.

159. Πρώτον, το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη επειδή δεν εκτίμησε σφαιρικά τα στοιχεία που του προσκομίστηκαν, παραλείποντας, επιπλέον, να εξετάσει ορισμένα από αυτά.

160. Το γεγονός ότι το Πρωτοδικείο επέλεξε να εξετάσει καθένα από τα υποβληθέντα στοιχεία μεμονωμένα δεν σημαίνει ότι δεν τα εξέτασε υπό τη συγκεκριμένη αλληλουχία. Επιπλέον, πρέπει να υπομνηστεί ότι η καταγγελλείσα πρωτοδικώς φερόμενη κατάχρηση εξουσίας ενέκειτο στο ότι η Επιτροπή έκανε χρήση των εξουσιών της για να

ευνοήσει τα τομεακά συμφέροντα των δημοσίων φορέων παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών. Το Πρωτοδικείο έκανε δεκτό, στη σκέψη 190 in fine της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι ήταν θεμιτό η δράση της Επιτροπής στον ταχυδρομικό τομέα να έχει τον διττό στόχο της διασφάλισης της εφαρμογής των κανόνων του ανταγωνισμού και παράλληλα της προωθήσεως της απελευθερώσεως του τομέα, χωρίς ο διττός αυτός στόχος να απηχεί τυχόν κατάχρηση εξουσίας από την οποία πάσχουν ενδεχομένως οι επίδικες αποφάσεις.

Κανένα από τα στοιχεία που δεν αποτέλεσαν αντικείμενο εξέτασεως εκ μέρους του Πρωτοδικείου, αν υποθεθεί ότι ασκούν επιρροή και είναι αντικειμενικά, δεν είναι ικανό να θέσει υπό αμφισβήτηση την ως άνω εκτίμηση.

161. Δεύτερον, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι, στη σκέψη 193 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, διαπίστωσε ότι παρέλκει η εξέταση, προκειμένου να προσδιοριστεί αν διαπράχθηκε ή όχι κατάχρηση εξουσίας, του τρόπου με τον οποίο η Επιτροπή αντιμετώπισε άλλες καταγγελίες στον ίδιο τομέα.

162. Περιορίζομαι να παρατηρήσω ότι το Πρωτοδικείο έκρινε ότι η IECC είχε αναφερθεί σε άλλες καταγγελίες ή ένδικες υποθέσεις αφορώσες ταχυδρομικές δραστηριότητες «που διακρίνονται σαφώς από τον φάκελο “αναταχυδρόμηση”». Πρώττο-

ντας τούτο, εξέδωσε απόφαση απόλυτα σύμφωνη με τον νομικό ορισμό των στοιχείων που μπορούν να προβληθούν προς στήριξη ισχυρισμού περί καταχρήσεως εξουσίας.

163. Επομένως, επιβάλλεται η απόρριψη και του εβδόμου λόγου αναιρέσεως.

Δικαστικά έξοδα

164. Δυνάμει του άρθρου 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο τυγχάνει εφαρμογής επί των αναιρέσεων σύμφωνα με το άρθρο 118, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Επομένως, σε περίπτωση απορρίψεως ή αναγνώρισεώς τους ως απαραδέκτων του συνόλου των προβληθέντων λόγων αναιρέσεως από την αναιρεσείουσα επί των δύο υποθέσεων, όπως προτείνω, επιβάλλεται η καταδίκη της στα δικαστικά έξοδα.

Πρόταση

165. Τασσόμενος υπέρ της απορρίψεως των λόγων αναιρέσεως κατά των αποφάσεων του Πρωτοδικείου της 16ης Σεπτεμβρίου 1998, ΙΕCC κατά Επιτροπής, στην υπόθεση T-110/95 και στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-133/95 και T-204/95, προτείνω στο Δικαστήριο να απορρίψει την αν αίτηση και να καταδικάσει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα.